

1-нұсқа

1. Г.Х. Гасфорттың Сарыарқа және Жетісуға жасаған саяхатына қатысқан қазақ ғалымы кім?

- A) Қ.Сәтбаев
- B) Ш.Уәлиханов
- C) У.Ахмедсафин
- D) М.Қашқари

2. Соғыстан кейін Қазақ КСРО ғылым академиясы қай жылы құрылды?

- A) 1948ж
- B) 1947ж.
- C) 1946ж.
- D) 1950ж

3. Алматы маңындағы Тұйық су мұздығын зерттеген және “Іле Алатауының кәзіргі мұздануы” атты монографияның авторы

- A) Н.Н.Пальгов
- B) У.Ахмедсафин
- C) Ш.Уәлиханов
- D) М.Ярмухамедов

4. Қазақстанның гидромет орталығы қай жылдан бастап құрылды?

- A) 1924ж ақпанда
- B) 1925ж қазанда
- C) 1922ж қаңтарда
- D) 1927ж қарашада

5. Антропоним атауын тап

- A) Ақтөбе
- B) Алатау
- C) Алматы
- D) Жамбыл

6. Суретте бейнеленген ел

- A) Испания
- B) Италия
- C) Франция
- D) Германия

7. Атақты ғалым Ғ.Қоңқашбаевтың зерттеулерінде қанша географиялық термин енгізілді

- A) 500-ге жуық
- B) 700-ге жуық
- C) 600-ге жуық
- D) 400-ге жуық

8. Мәтіндік мәлімет зерттеуді ұсынудың қандай формасына жатады?

- A) Графикалық форма
- B) Вербальды форма
- C) Академиялық форма
- D) Диаграмма түрі

9. Ұшақтан жердің алғашқы аэрофотосуреттері қай жылы түсіріле бастады?

- A) 1912ж
- B) 1909ж
- C) 1966ж
- D) 1942ж

10.Суретте бейнеленген аралда тұратын халықтар

- A) малагасийлер
- B) пигмейлер
- C) инктер
- D) тутсилер

11,суретте қандай теңіз қашықтықтан түсірілген?

- A) Каспий
- B) Балқаш
- C) Арал
- D) Байкал

12.Адамдардың пайда болуы қай эрада жүзеге асты?

- A) Протерезой
- B) Кайнозой
- C) Архей

D) Мезозой

13.Толығымен ағынсыз алапқа жататын ел

- A) Қазақстан
- B) Қырғызстан
- C) Қытай
- D) Үндістан

14. «Голланд ауруы » құбылысы пайда болған ел

- A) Норвегия
- B) Нидерланд
- C) Испания
- D) Канада

15.Эльзас,Лион өнеркәсіп орталықтары тиесілі ел

- A) Италия
- B) Ұлыбритания
- C) Франция
- D) Германия

16.Қоңыр көмір мұнай қай дәуірде қалыптасты?

- A) палеоген
- B) Неоген
- C) Бор
- D) Юра

17.Ақсораң аласа тау жүйесінің ең биік нүктесі қанша метр?

- A) 1565м
- B) 1435м
- C) 1656м
- D) 1760м

18.ТяньШань атауы қытай тілінен аударғанда қандай мағына береді?

- A) Аспан тау
- B) Жоғарғы тау
- C) Биік тау
- D) Айдахар тау

19. Солтүстік теңізбен Балтық теңізін жалғастыратын канал

- A) Киль
- B) Суэц
- C) Панама
- D) Ұлы канал

20. Қазақстандағы үңгірлер көп кездесетін тау?

- A) Ұлытау
- B) Қаратау
- C) Алтай тауы
- D) Қызыларай

21. Жер қойнауынан қазылып алынатын көмірдің қанша түрі бар?

- A) 4
- B) 2
- C) 3
- D) 5

22. Қазақстан аумағында ең көп таралған қымбат бағалы металл

- A) Алтын
- B) Алмаз
- C) Күміс
- D) Мыс

23. Жер бетінің беткі бөліктерін табиғатының ортақ белгілері мен ерекшеліктеріне негізделе отырып, түрлі деңгейлердегі аумақтарға бөлу жүйесі

- A) Тарихи-мәдени аймақтандыру
- B) Тарихи-географиялық аймақтандыру
- C) Физикалық-географиялық аудандастыру
- D) Тарихи-саяси аудандастыру

24. Әлем елдерін БҰҰ ресми түрде қанша тарихи-мәдени аймақтарға жіктеді?

- A) 12
- B) 16

C) 9

D) 7

Жанартаулар

Жанартау — төбесінде шұңқырға ұқсас кратері не ойысы бар, көбінесе конус немесе күмбез тәріздес болып келетін геологиялық түзілім. Ол тереңдік магмалық ошақтардан жер бетіне лавалар, ыстық газдар мен булар, сондай-ақ тау жыныстарының сынықтарын атқылап тұратын жер қыртысындағы каналдар мен жарықтардың үстінде пайда болады. Жанартау жылына жер бетіне $5 - 6 \text{ km}^3$ жанартаулық материалдар шығарады, оның 80%-ы су асты жанартауларына, 20%-ы құрлықтағы жанартауларға тиесілі. Лаваның сыртқа шығып қату нәтижесінде пайда болады. Дүние жүзіндегі ең биік жанартау Оңтүстік Америкада орналасқан.

26. Жанартаудың төбесінде шұңқырға ұқсас геологиялық түзілім

- A) кратер
- B) қазаншұңқыр
- C) төбешік
- D) тесік

27. Дүние жүзіндегі ең биік жанартау қай тау жүйесінде орналасқан

- A) Анд
- B) Кордильера
- C) Гималай
- D) Атлас

28.Жанартау жылына жер бетіне жанартаулық материалдар шығарады

- A) 4-5 км³
- B) 5-6 км³
- C) 7-8 км³
- D) 9-10км³

29.Жанартаулық материалдардың құрлықтағы жанартауларға тиесілі үлесі

- A) 30
- B) 40
- C) 50
- D) 20

30.Антарктидадағы сөнбеген жанартау

- A) Эребус
- B) Эльбрус
- C) Килиманджаро
- D) Тубкаль

31. Әлем елдерін тарихи-мәдени тұрғыдан 12 өркениеттік аймаққа бөліп көрсеткен ғалым?

- A) М Ф.Ратцель
- B) К.Риттер
- C) Ю.Н.Гладкий
- D) В.В.Вольский
- E) Н.Баранский
- F) С.Тейлор

32.БҰҰ/ЮНЕСКО жіктемесінде жеке бөліп көрсетілген аймақтар қатарына жатпайтындар?

- A) Қиыр Шығыс
- B) Шығыс Азия
- C) Тропикалық Африка
- D) Сахарадан оңт.орналасқан Африка
- E) Мұхиттық аралдар
- F) барлығы дұрыс

33.Хэлфорд Маккиндердің пікірі бойынша бүкіл әлемді бақылау жасауға қолайлы географиялық плацдармға қай аймақтар жатады?

- A) Солтүстік Америка
- B) Шығыс Еуропа
- C) Ресей
- D) Қазақстан және Орталық Азия
- E) Шығыс Азия
- F) Мұхиттық аралдар

34.Аталған қатардан макроаймақтарды көрсетіңіз

- A) Азия
- B) Шығыс Азия
- C) Батыс Еуропа
- D) Америка
- E) Африка
- F) Солтүстік Африка

35.Қазақстандық KazEOSat -1, KazEOSat -2 Жер серіктері қай елдің ғарыш айлағынан ұшырылды?

- A) Қазақстан
- B) АҚШ
- C) Франция
- D) Ресей
- E) Қытай
- F) Италия

36.Суретте көрсетілген жануарлар мекендейтін аймақтарды сәйкестендіріңіз

А-сурет

В-сурет

1	Анд тауы
2	Канада солтүстігі
3	Гималай тауы шыңы
4	Аппалач тауы

- A) A-1
- B) A-3
- C) B-1
- D) B-4
- E) B-2
- F) A-4

37.Пайдалы қазбалар кен орындарын орналасуы бойынша сәйкестендіріңіз

А.Алтын	1.Хорасан
В.Көмір	2.Ақбақай
	3.Майкөбен
	4.Васильков

- A) A-1
- B) A-2
- C) B-1
- D) B-4
- E) A-4
- F) B-3

38.Мемлекеттер аумағының ерекшеліктері бойынша сәйкестендіріңіз

А.Созылыңқы пішіндегі ел	1.Испания
В.Шашыраңқы ел	2.Чили

	3.Индонезия
	4.Вьетнам

- A) B-1
- B) B-2
- C) A-2
- D) A-4
- E) B-3
- F) A-1

39.Таудың биік шыңдарын материк бойынша сәйкестендіріңіз

A.Тубкаль	1.Аустралия
B.Монблан	2.Африка
	3.Еуразия
	4.Антарктида

- A) A-1
- B) B-3
- C) A-2
- D) A-4
- E) B-1
- F) B-2

40.Мемлекеттерді тіл әулеттеріне сай сәйкестендіріңіз

A.Роман	1.Германия
B.Славян	2.Исландия
	3.Италия
	4.Чехия

- A) A-3
- B) B-4
- C) A-2
- D) B-1
- E) A-4
- F) B-3

2-нұсқа

1.Атмосфераның жер бетіне таяу орналасқан ең төменгі қабаты

- A) мезосфера

- В) экзосфера
- С) стратосфера
- Д) тропосфера

2.Қалыпты атмосфералық қысым қаншаға тең?

- А) сынап бағанасының 750 мм биіктігіне тең
- В) сынап бағанасының 760 мм биіктігіне тең
- С) сынап бағанасының 720 мм биіктігіне тең
- Д) сынап бағанасының 740 мм биіктігіне тең

3.Атмосфералық қысымды өлшейтін құрал

- А) барометр
- В) гигрометр
- С) термометр
- Д) нивелир

4. ішіндегі ең жоғарғы және ең төменгі температуралардың айырмасы

- А) айлық орташа температура
- В) жылдық орташа температура
- С) тәуліктік орташа температура
- Д) тәуліктік амплитуда

5.Климат сөзі қандай мағынаны білдіреді?

- А) тегіс
- В) жалпақ
- С) кеңдік
- Д) еңкіш

6.Қазақстанның қара металлургия орталығы:

- А) Шымкент
- В) Теміртау
- С) Жезқазған
- Д) Көкшетау

7.Қазақстан көмірінің жалпы қоры (млрд. т) :

- A) 65,7
- B) 180, 0
- C) 176,6
- D) 138,4

8.Қазақстандағы түсті металлургияның дами бастаған уақыты:

- A) 1800 ж
- B) 1700
- C) 1717
- D) 1770

9.Қазақстандағы түсті металлургияның ең бірінші ірі кәсіпорындары орналасқан қала:

- A) Алматы
- B) Қостанай
- C) Риддер
- D) Жезқазған

10.Соколов-Сарыбай кен орнын ашқан:

- A) Қ.Пшенбаев
- B) М.Сургутанов
- C) А.Байжанов
- D) Ш.Уәлиханов

11.Рио-де-Жанейрода өткен БҰҰ-ның Қоршаған орта және даму жөніндегі конференциясында әлемдік көшбасшылар ХХІ ғасырға арналған күн тәртібі (Agenda ХХІ) құжатын қабылдаған жыл

- A) 1992
- B) 1991
- C) 1995
- D) 1996

12.Дүниежүзілік су ресурстары күні

A) 22 қыркүйек

B) 22 тамыз

C) 22 мамыр

D) 22 наурыз

13. Африкадағы халық ең тығыз орналасқан ел

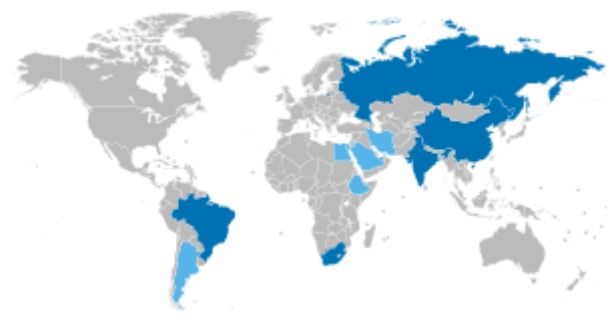
A) Марокко

B) Нигерия

C) Мексика

D) Катар

14. Белгіленген елдер мүше ұйым

A) БРИКС

B) НАТО

C) НАФТА

D) МЕРКОСУР

15. Суды пайдаланудың тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралардың қажеттілігі дүниежүзілік Тұрақты даму саммитінде қаралған жыл

A) 2005 жыл

B) 2001 жыл

C) 2003 жыл

D) 2002 жыл

16. Қазақстанның "Қызыл кітабының" алғашқы басылымы

A) 1978

B) 1876

C) 1779

D) 1999

17."Қызыл кітапқа " түрлерді енгізуді ғалымдар неше санатқа бөліп қарастырады

A) 7

B) 6

C) 5

D) 4

18."Қызыл кітаптың" соңғы шығарылымы

A) 1999

B) 2003

C) 1978

D) 1991

19.Қазақстанның қорғалатын аумақтардың жалпы ауданы %

A) 44

B) 29

C) 5

D) 16

20."Қызыл кітапқа" енгізілген 30 -ға тарта өсімдік өтетін қорық

A) Наурызым

B) Ақсу-Жабағылы

C) Барсакелмес

D) Баянауыл

21.Еуропамен Азияның шартты түріндегі шегерасы бар тау?

A) Гималай

B) Мұғалжар

C) Орал

D) Альпі

22.Шпицберген аралы қай елдің әкімшілік округіне жатады?

- A) Дания
- B) Австрия
- C) Норвегия
- D) Франция

23.Түркия елінің Еуропаға шығу бұғазы?

- A) Аден
- B) Босфор
- C) Беринг
- D) Гибралтар

24.Әлемнің жеті елінің бірі?

- A) Дания
- B) Сингапур
- C) Мексика
- D) Германия

25.Екі немесе бірнеше тау жоталарының түйісуі

- A) торабы
- B) кратер
- C) шоғыры
- D) түйісу

Әлемнің байырғы халықтары

9 тамызда Дүниежүзілік байырғы халықтар күні атап өтілді. Бұл мереке 1994 жылы БҰҰ Бас Ассамблеясында бекітілген. Бұл мереке әлемдік қоғамдастықтың территориясында кемсітушілік пен ассимиляция қаупі төнген байырғы халықтардың өкілдеріне құрмет пен ынтымақты көрсету мақсатында бекітілген. Жергілікті халықтар термині басқа аумақтардан иммигранттар келгенге дейін осы елді мекендеген халықтарды білдіреді. Жергілікті халық деген сөз тіркесін айта отырып, бірден эскимостармен және үндістермен бірлестіктер пайда болады. Алайда мұндай этникалық топтар көп, БҰҰ мәліметтері бойынша бүгінде 90 елде 370 миллионға жуық байырғы халықтардың өкілдері тұрады. Әлемнің байырғы халықтары: эскимостар. Эскимостар Арктиканың солтүстігін, ал кейінірек XI - XII ғасырларда Гренландияны мекендеді. Қазір бұл ұлт өкілдері солтүстікте

тұрады, оларды Аляскада және АҚШ-тың солтүстік штаттарында, сондай-ақ Канадада, Гренландия мен Ресейде кездестіруге болады. Үндістер Американың әйгілі халқы оның атауын алғашқы еуропалық навигаторлардың дұрыс түсінбеуінен алды (Кристофер Колумб Үндістанға жаңа жол ашты деп санайды). Бүгінде үндістерді Латын Америкасының Мексикадан бастап Аргентинаға дейінгі барлық елдерінде кездестіруге болады. Әлемнің байырғы халқы: Саами Солтүстік Еуропаның байырғы халықтарының бірі - саами. Олардың ең танымал атауы - «Лопари», дәл осы атпен Лапландия аймағының атауы шыққан. Бүгінгі таңда Лапландия Норвегия, Швеция және Финляндия арасында бөлінді.

26. Лопари атауы тиесілі халық

- A) саами
- B) үндістер
- C) маори
- D) эскимос

27. Солтүстік Еуропаның байырғы халықтарының бірі

- A) саами
- B) эскимостар
- C) үндістер
- D) папуастар

28. Дүниежүзілік байырғы халықтар күні

- A) 8-тамыз
- B) 6-қыркүйек
- C) 9-тамыз
- D) 12-ақпан

29. БҰҰ мәліметтері бойынша бүгінде 90 елде миллионға жуық байырғы халықтардың өкілдері тұрады

- A) 370
- B) 350
- C) 450
- D) 560

30. XI - XII ғасырларда Гренландияны мекендеген халықтар

- A) саами
- B) эскимостар
- C) үндістер
- D) маорилер

31. Триангуляция тәсілін шығарған ғалым

- A) Француз ғалымы Ж. Делаамбр 18 ғ.
- B) Ағылшын ғалымы И.Ньютон 18 ғ.
- C) неміс астрономы Ф.В. Бессел 1841 ж.
- D) совет ғалымы Ф.Н. Карассовский 1940 ж.
- E) голланд ғалымы В.Снеллиус 1615 ж.
- F) дұрыс жауап жоқ

32. Географиялық карталардың масштабына байланысты бөлінуі:

- A) атау
- B) сандық
- C) ірі
- D) орта
- E) ұсақ
- F) көлбеу

33. Топографиялық карталардағы масштабтың түрлері:

- A) атау
- B) сандық
- C) сызықтық
- D) орта
- E) ірі
- F) ұсақ

34. Саяси – әкімшілік картадағы элементтер:

- A) елді мекен
- B) жол қатынастары
- C) өзен торлары
- D) топырағы
- E) өсімдігі
- F) диаграмма

35. Әкімшілік карталарындағы элементтер:

- A) геоморфология
- B) өсімдігі
- C) жол қатынастары
- D) биіктік және тереңдік шкаласы
- E) геодезиялық негіз
- F) жазықтар

36.Антарктида материгі бойынша дұрыс қатарды сәйкестендіріңіз

A.Антарктиданың төменгі нүктесі	1.Бентли ойысы
B.Антарктиданың биік нүктесі	2.Винсон тауы
	3.Эребус жанартауы
	4.Шмид жазығы

- A) A-4
- B) A-2
- C) B-4
- D) B-3
- E) B-2
- F) A-1

37.Экономикалық жүйе ұғымдары бойынша ғалымдарды еңбектерімен сәйкестендіріңіз

A.Экономикалық география терминінін енгізген ғалым	1.М.Ш.Ярмухамедов
B.Қазақстанның ең алғашқы экономикалық географиясы оқулығын жазған ғалым	2.М.В.Ломоносов
	3.Л.Берг
	4.Н.Н.Баранский

- A) A-1
- B) B-2
- C) A-4
- D)A-3
- E) B-4
- F) B-3

38.Мемлекеттерді автомобиль кәсіпорындары бойынша сәйкестендіріңіз

A. «Вольво»	1.Франция
B. «Татра»	2.Италия
	3.Швеция
	4.Чехия

- A) A-2
- B) A-3
- C) A-1
- D) B-4
- E) B-2
- F) A-4

39.Құбыр желілерін елдермен сәйкестендіріңіз

A.Доссор-Ракуша	1.Еліміздегі ең алғашқы құбыр желісі
B.Дружба-Ресей-Батыс Еуропа	2.Дж ең ірі мұнай құбырлары
	3.АҚШ-тың ең үлкен құбыр желісі
	4.Францияның ең үлкен құбыр желісі

- A) A-1
- B) B-2
- C) B-4
- D) B-3
- E) A-2
- F) A-4

40.Еліміздегі көлдерді орналасуы бойынша сәйкестендіріңіз

A.Жайсан,Марқакөл	1.Тұран жазығы
B.Сілетітеңіз,Құсмұрын	2.Шығыс Еуропа жазығы
	3.Батыс Сібір жазығы
	4.Алтай тауы

- A) A-4
- B) B-3
- C) A-2
- D) A-3
- E) B-2
- F) B-1

3-нұсқа

1.Магмалық тау жыныстары магмалық мантиядан жарықтар арқылы жоғары көтеріліп, лава түрінде жер бетіне шыққан, құрамындағы бу мен газ – дан ажыратылғанан кейін түзілген жыныс:

- A) эффузифті
- B) интрузифті
- C) тау жынысы
- D) метаморфтық

Литосфералық тақталардың қозғалысы жылдамдығы жылына....

- A) 2 см – ден 5 см – ге дейін
- B) 8 см – ден 5см – ге дейін
- C) 1 см – ден 1 см – ге дейін
- D) 7 см – ден 15 см – ге дейін

3. Жер қыртысының ежелгі, біршама, тұрақты, қозғалмайтын бөлігі

- A) плита
- B) рифт
- C) платформа
- D) континент

4. Жер сілкіну дегеніміз не?

- A. Жердің терең қойнауындағы тау жыныстары қабаттарының кенет жарылып, ығысу және ыдыраулардың әсерінен туатын жер асты дүмпулері, жер бетінің қозғалуы
- B. Жер сілкіну жиі қайталанып тұратын аймақтар
- C. Жер қыртысының қозғалысын тіркеп отырады
- D. Жазықтардан оқшау көтеріліп жатқан, қатты тілімденген биік бөлік

5. Орташа биіктегі тау:

- A) Кавказ
- B) Алтай
- C) Карпат
- D) Тянь-Шань

6. Абсолют биіктігі 500м асатын жазық:

- A) Қырат
- B) Ойпат
- C) Таулы үстірт
- D) Төбе

7. Қазақстандағы ең үлкен табиғат зонасы

- A) Орманды дала
- B) Дала

С) Шөлейт

Д) Шөл

8.Көл тартылғанда пайда болатын пайдалы қазба

А) Мұнай

В) Торф

С) Көмір

Д) Бор

9.Қазақстандағы жағалауында қарағайлы орман өсетін өзен

А) Сырдария

В) Елек

С) Ырғыз

Д) Ертіс

10.ЭКОЖҮЙЕ дегеніміз

А) Тірі ағзалар қауымдастығы

В) Жер шары қабығы

С) Тіршілік бесігі

Д) Ағзалар туыстығы

11.Суретте бейнеленген шығанақ

А) Ботния

В) Бискай

С) Карпентария

Д) Гвинея

12. Еуразияның ең төменгі нүктесі

- A) Гхор ойысы, -403 м
- B) Афар ойысы, -153 м
- C) Бентли ойысы, -2540 м
- D) Қарақия ойысы, -132 м

13.Еуразияның ең суық жері

- A) Оймякон -71С
- B) Ойкумен -65С
- C) Тар -53С
- D) Чукотка -79

14.Ең көп жауын-шашын түседі

- A) Черапунджи
- B) Дебунджа
- C) Гавай аралдары
- D) Малайя архипелагы

15.Миной халқы мекендеген

- A) Балқан аралын
- B) Сицилия аралын
- C) Крит аралын
- D) Скандинавия түбегін

16.Еуразияны "Эреб" және "Асу" деп бөлген

- A) финикиялықтар
- B) миной халқы
- C) ежелгі гректер
- D) нормандар

17."Эреб" сөзінің мағынасы

- A) батыс
- B) шығыс

C) солтүстік

D) оңтүстік

18. Біздің заманымыздың бірінші ғасырында Суматра және Ява аралдарын ашып, қоныстана бастаған

A) үнділер

B) қытайлар

C) арабтар

D) финикиялықтар

19. Рудасыз пайдалы қазба

A) мұнай

B) никель

C) уран

D) тұз

20. Қатпарлы облыстарға сәйкес пайдалы қазбалар

A) рудалы

B) рудасыз

C) жанғыш

D) кенсіз

21. «Ақымақтар алтыны» деп аталатын минерал

A) алтын

B) күміс

C) платина

D) пирит

22. Моос теориясы бойынша ең қатты минерал

- A) тальк
- B) топаз
- C) корунд
- D) алмаз

23.1 см – 250 км масштабының сандық масштабы

- A) 1: 2500
- B) 1: 25 000 000
- C) 1: 25 000
- D) 1: 250 000

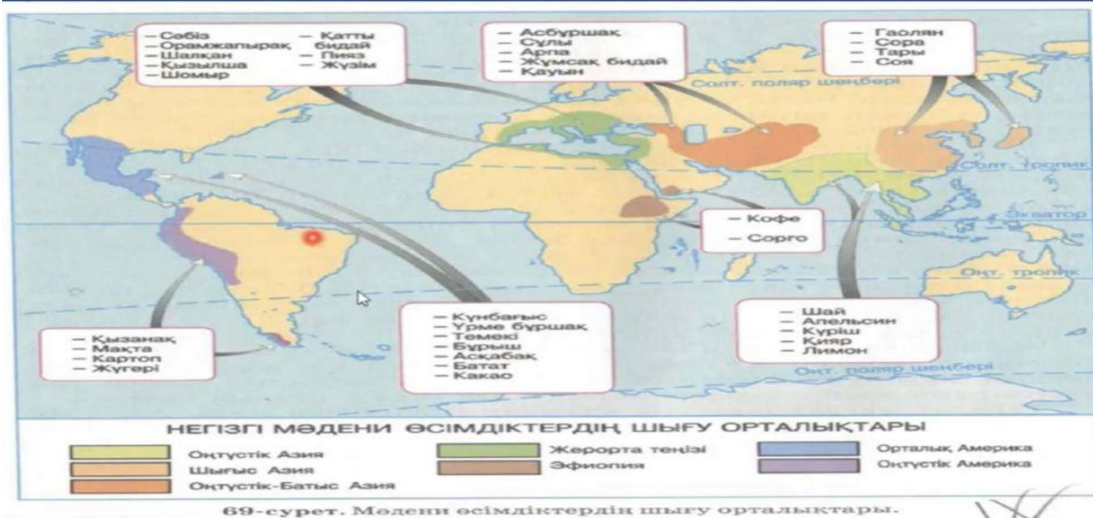
24.1:8000 масштабтағы план бойынша өлшенген кесіндінің ұзындығы 4 см.
Осы кесіндіге жер бетінде сәйкес келетін қашықтық

- A) 200 м
- B) 3200 м
- C) 2000 м
- D) 320 м

25. Web-картография жеке бағыт ретінде нешінші жылы геоинформатика мен желілік компьютерлік технологиялар тоғысында пайда болды?

- A) 1993
- B) 1992
- C) 1994
- D) 1996

Дүниежүзінің ауылшаруашылық географиясы

26. Шошқа шаруашылығы жетекші дамыған ел

- A) Ресей
- B) Қытай
- C) Канада
- D) Жапония

27. Дүниежүзіндегі негізгі талшықты дақыл

- A) мақта
- B) зәйтүн
- C) зығыр
- D) какао

28. Латын Америкасындағы кофе өндіретін ел

- A) Мексика
- B) Канада
- C) Бразилия
- D) Перу

29. Жеңіл өнеркәсіптің басты салалры

- A) тоқыма, тігін, трикотаж
- B) тоқыма, машина жасау
- C) трикотаж, тігін, кен өндірісі
- D) кен өндірісі, станок жасау

30. Пияздың шығу орталығы

- A) Оңтүстік-Шығыс Азия
- B) Жерорта теңізі

- C) Эфиопия
- D) Шығыс Азия

31. Ұлы Жібек жолының солтүстік тармағының ең соңғы нүктесі:

- A) Балтық теңізіне
- B) Каспий теңізіне
- C) Қара теңізге
- D) Қызыл теңізге
- E) Жерорта теңізге
- F) Арабия түбегіне

32. ГАЖ базасы түрлері

- A) растр
- B) вектор
- C) кеңістіктік
- D) ақпараттық
- E) графикалық
- F) тақырыптық

33.Меридиан бағыттағы теміржолдар

- A) Орынбор-Ташкент
- B) Түркістан-Сібір
- C) Трансқазақстан
- D) Орталық Сібір
- E) Оңтүстік Сібір
- F) Сібір

34.Каспий теңізіндегі жүкті Ресей,Әзірбайжанға тасымалдайтын танкерлер

- A) «Астана»
- B) «Абай»
- C) «Алатау»
- D) «Нұрлы жол»
- E) «Достық»
- F) «Надежда»

35.Ілеспе газ орындары

- A) Атырау-Ембі
- B) Маңғыстау
- C) Имаш
- D) Жаңажол
- E) Тасболат
- F) Өзен

36.FTP сипаттары мен өзара әрекет етуші бөліктері бойынша сәйкестендіріңіз

A.FTP сипаттары	1.Әмбебаптылығы және барлығын қамтуы
B.FTP өзара әрекет етуші бөліктері	2.Ғылым
	3.Өндіріс
	4.ЭЕМ

- A) A-1
- B) B-2
- C) B-3
- D) A-4
- E) A-3
- F) B-1

37.Елдерді сай қатарлары бойынша сәйкестендіріңіз

A.Жалға пәтер беруші ел	1.Катар
B.Плантациялық шаруашылық елі	2.Сауд Арабиясы
	3.Либерия
	4.Куба

- A) A-1
- B) B-2
- C) A-3
- D) B-4
- E) A-4
- F) B-3

38.Ғалымдарды еңбектерімен сәйкестендір

A.Н.М.Прежевальский	1.Хуанхэ және Янцзы өзендерінің бастауын тапты
B.П.П.Семенов	2.Ыстықкөл көлінің ағынсыз тұйық, тектоникалық терең көл екендігін дәлелдеді
	3.Қашқарияға саяхат жасады
	4.Жабайы жылқы мен жабайы түйені анықтады

- A) F-2
- B) B-4
- C) A-1

- D) A-4
- E) B-2
- F) A-3

39.Теңіздерді сәйкестендіріңіз

A.Үнді мұхитының ең шалғай теңізі	1.Қызыл теңіз
В.Солтүстік Мұзды мұхиттың ең кіші теңізі	2.Ақ теңіз
	3.Лаптевтер теңізі
	4.Сары теңіз

- A) A-1
- B) B-2
- C) B-4
- D) B-1
- E) A-2
- F) A-4

40.Ағаш түрлерін табиғат зоналары бойынша сәйкестендіріңіз

A.Шығыс Еуропаның орманды дала зонасы ағаштары	1.емен,үйеңкі
В.Батыс Сібірдің орманды дала зонасы ағаштары	2.қайың,көктерек
	3.жөке,сексеуіл
	4.үйеңкі,қайың

- A) B-4
- B) B-1
- C) A-3
- D) A-4
- E) A-1
- F) B-2

4-нұсқа

1.Халықаралық деңгейдегі «Акапулько» теңіз жағалаулық курорты орналасқан ел

- A) Мексика
- B) Франция
- C) Жапония
- D) Куба

2.Жоғары қысым, жоғары температура және магманың химиялық ықпалымен өзгеруі арқылы қалыптасқан

- A) Шөгінді тау жыныстары

В) Магмалық тау жыныстары

С) Метаморфты тау жыныстары

Д) Құрлықтық тау жыныстары

3.Құрлық бетінде қатты жыныстардың механикалық бұзылуының ықпалынан пайда болады,

А) Сынған тау жыныстары

В) Химиялық тау жыныстары

С) Органогенді тау жыныстары

Д) Магмалық тау жыныстары

4.«Ұлы географиялық ашулар» заманы:

А) XVғ

В) XVғ.аяғы–XVIIғ.ортасы

С) XVI ғ.басы

Д) XVIIғ

5.Үміт мүйісіне алғаш рет жүзіп барды:

А) Френсис Дрейк

В) Бартоломеу Диаш

С) Америго Веспуччи

Д) Франциско Писсаро

6.Суретте көрсетілген ағаш түрлері қандай орманға жатады

А) тайга

В) саванна

- C) қылқан жапырақты
- D) тундра

7.Карталардың жобаларын, оларды жасау әдістерін зерттеу және әзірлеу деп аталады?

- A) картаны жүргізу
- B) картометрия
- C) математикалық картография
- D) картаны құру және редактрлеу

8.Дүние жүзілік карталар қандай проекция бойынша жасалады?

- A) цилиндрлік
- B) конустық
- C) азиммуттық
- D) тең аудандық

9.Целлюлоза-қағаз өндірісіне маманданған ел

- A) Швейцария
- B) Жапония
- C) Италия
- D) Финляндия

10.Жетекші дамушы елдер

- A) Чили, Үндістан, Бразилия Манакко
- B) Қытай, Үндістан, Конго
- C) Қытай, Үндістан, Бразилия, Мексика
- D) Бразилия, Мексика Марокко

11.Экономикалық қайта құруларды жүзеге асыру өтпелі экономика елдерінде басталған уақыт

- A) 1989
- B) 1889
- C) 1991
- D) 1990

12.АЭХА (атом энер. жөн) және ОПЕК ұйымдарының штаб-пәтерлері орналасқан қала

- A) Париж
- B) Астана
- C) Вена
- D) Гонконг

13.Суретте белгіленген түбекте орналасқан елдің астанасы

- A) Рим
- B) Лиссабон
- C) Осло
- D) Рейкьявик

14.Электр техникасы өндірісімен, халықаралық теңіз тасымалына маманданған ел

- A) Италия
- B) Франция,
- C) Норвегия
- D) АҚШ,

15.Жер көлемі бойынша Қазақстанның алдында тұрған мемлекет

- A) Қытай
- B) Судан
- C) Аргентина
- D) Аустралия

16.Қазақстанның солтүстік шекарасы ... арқылы өтеді.

- A) Тарбағатай тауы
- B) Каспий маңы ойпаты
- C) Батыс Сібір жазығы
- D) Жалпы Сырт қыраты

17. Теңізге шыға алатын жолы бар, Қазақстанмен шектесетін мемлекеттерді табыңыз.

- A) Әзірбайжан, Үндістан
- B) Түркия, Ресей
- C) Қытай, Ресей
- D) Қытай, Украина

18. Тянь-Шань таулы аудандарындағы және Балқаш көлінің шөлді аймақтарындағы өсімдік жамылғысын зерттеп, салыстырмалы сипаттама берген ғалымды көрсетіңіз.

- A) В.А. Обручев
- B) А.Н. Краснов
- C) С.С. Неуструев
- D) Л.С. Берг

19. Қ. Сәтбаевтың зерттеген аумақтарын табыңыз.

- A) Солтүстік
- B) Орталық
- C) Оңтүстік
- D) Шығыс

20. Орта Азияның физикалық географиясы мен геологиясына арналған еңбек жазған.

- A) И.В. Мушкетов
- B) А.Н. Краснов
- C) Қ.И. Сәтпаев
- D) Н.А. Северцов

21.Негізінен солтүстік жартышардың арктикалық және субарктикалық белдеулері шегінде материктердің жағалық бөлігін алып жатыр. Климаты өте қатал, күшті желдер жиі соғады, қар жамылғысы 7-9 ай бойы жатады. Мүктер мен қыналар ғана өсе алады.

- A) дала
- B) орманды дала
- C) тундра
- D) арктикалық шөл

22.ТМД елдерінің батыс шекарасынан шығыстағы Верхоян қыратына дейін ауысатын зона

- A) шөлейт
- B) тундра
- C) дала
- D) орман

23.В.В.Вольский өркениетті макроаймақты қаншаға бөлген?

- A) 7
- B) 9
- C) 12
- D) 13

24.Дүниежүзін діни және географиялық негізде аудандастыру үлгісін жасаған ғалым

- A) С.Хантингтон
- B) А.Тойнби
- C) В.Вольский
- D) К.Риттер

25.Дүниежүзіндегі интернет пайдаланушылар үлесі бойынша 1 орындағы ел

- A) АҚШ
- B) Норвегия
- C) Германия
- D) Швейцария

Солтүстік Еуропа елдері

Солтүстік Еуропа елдеріне Исландия аралы, Ютландия және Скандинавия түбегі мемлекеттері жатады. Бұл елдердің географиялық жағдайының ерекшелігі – теңіз жағалауында орналасуы. Ал теңіз халықтың шаруашылық қызметіне, 20 климатына үлкен әсер етеді. Мемлекеттердің астаналары мен ірі қалалары теңіз жағалауында орналасқан.

26.Ютландия түбегі елі

- A) Дания
- B) Норвегия
- C) Исландия
- D) Италия

27.Солтүстік Еуропаға жататын елдер

- A) Норвегия,Аустрия
- B) Бельгия,Финляндия
- C) Швеция,Норвегия
- D) Швейцария,Дания

28.Құрлық арқылы Ресеймен шектестейін Солтүстік Еуропа елі

- A) Норвегия
- B) Бельгия
- C) Дания
- D) Швеция

29.Солтүстік Еуропадағы «мұз бен от елі»

- A) Италия
- B) Испания
- C) Ирландия
- D) Исландия

30.Гренландия аралына иелік ететін Солтүстік Еуропа елі

- A) Дания
- B) Нидерланд
- C) Германия
- D) Бельгия

31. Субэкваторлық белдеу Еуразияның осы бөліктерін алып жатыр

- A) Араб түбегі
- B) Гималай таулары бөктері
- C) Үндіқытай түбегі

D) Иран таулы қыраты

E) Кіші Азия түбегі

F) Ямал түбегі

32.Қылқан жапырақты ағаштарды белгіле

A) қарағай

B) шырша

C) емен

D) жөке

E) терек

F) мүк

33.Роман тіл тобына жатады

A) испан

B) португал

C) поляк

D) словак

E) араб

F) еврей

34.Биіктік белдеулер Қазақстанның қай бөлігінде орналасқан

A) шығыс

B) батыс

C) солтүстік -батыс

D) оңтүстік -батыс

E) оңтүстік-шығыс

F) орталық

35.Шөлейт зонасы еліміздің қанша аумағын алып жатыр

A) 0,4%

B) 10,5%

C) 44%

D) 26%

E) 14%

F) 15%

36.Қазақстан қорықтарын ашылу жылдары бойынша сәйкестендіріңіз

А.Ақсу-Жабағалы	1.1964ж
В.Қаратау	2.2004ж
	3.1926ж
	4.1934ж

A) A-1

B) B-2

C) A-3

D) A-4

E) B-4

F) A-2

37.Порттарды елдермен сәйкестендіріңіз

А.Тиба	1.Жапония
В.Роттердам	2.Нидерланды
	3.Корея
	4.АҚШ

A) A-1

B) B-2

C) A-4

D) A-3

E) B-3

F) B-1

38.Өзендерді қоректену типі бойынша сәйкестендіріңіз

А.Қар-жаңбыр суымен қоректенетін өзен	1.Сағыз
В.Қар суымен және мұздықтармен қоректенетін өзендер	2.Жем
	3.Есіл
	4.Қаратал

A) A-1

B) A-2

C) B-4

D) A-3

E) A-4

F) B-1

39.Түбектерді сәйкестендіріңіз

A

B

A	1.Скандинавия
B	2.Аппенин
	3.Арабия
	4.Апшерон

- A) A-1
- B) B-2
- C) A-2
- D) B-3
- E) A-4
- F) B-4

40.Климаттық белдеулерді сәйкестендіріңіз

A.Жылдың төрт мезгіліде анық байқалатын белдеу	1.Қоңыржай
B.Субтропиктік және субэкваторлық белдеулер арасында орналасқан белдеу	2.Тропиктік
	3.Экваторлық
	4.Арктикалық

- A) A-1
- B) B-2
- C) B-3
- D) B-4
- E) A-2
- F) A-3

5-нұсқа

1. Өрлеген ауа қозғалысының басым болуы мен пассат желдері арқылы ылғалды мұхиттық ауаның тұрақты енуі нәтижесінде жыл бойы жауын-шашын мол түседі.

- A) Гумидтік климат
- B) Аридтік климат

C) Шұғыл континентті

D) жерортатеңіздік

2. Солтүстік жартышардың суықтық полюсі қанша градус?

A) -60 C

B) -71 C

C) - 51C

D) -61,2C

3. Жер шарындағы аса ірі континенттік шөлдер қанша

A) 2

B) 4

C) 3

D) 5

4. Виктория шөлі орналасқан белдеу

A) Қоңыржай

B) Экваторлық

C) Тропиктік

D) Арктикалық

5. Тайфундар көп байқалатын аймақтар?

A) Қытай

B) Франция

C) Қазақстан

D) Үндістан

6. Тайфун қытай тіліндегі мағынасы

A) Үлкен суық жел

B) Жел

C) Үлкен су

D) Үлкен жел

7. Жер шарындағы ең жоғары температура?

- A) +48 C
- B) +60 C
- C) +58 C
- D) +54 C

8.2017 жылы дүниежүзінде аш адамдардың саны неше млн-ға жетті?

- A) 821 млн
- B) 750 млн
- C) 1 млрд
- D) 300 млн

9.Арал маңындағы атмосферада тұздың мөлшері нормадан неше есеге артты?

- A) 4-5
- B) 2-3
- C) 8-9
- D) 6-7

10."Аштықтың ғаламдық индексі" деректері бойынша ашаршылыққа ұшыраған 490 млн-ның неше пайызы балалар?

- A) 80%
- B) 70%
- C) 50%
- D) 30%

11.Арал теңізі суының көлемі қайтымсыз азая бастаған уақыт

- A) 1860
- B) 1950
- C) 1960
- D) 1980

12.2018 жылы дүниежүзінің ірі экономикаларының энерготиімділік көрсеткіші бойынша бірінші орын алған елдер

- A) Германия
- B) Жапония,Канада

С) Ұлыбритания, Жапония

Д) Италия, Германия

13. Аштықтың ғаламдық индексі 52 елде аштықтың қандай деңгейлері байқалады

А) жоғарғы орташа нашар

В) елеулі үрейлі төтенше қиын

С) нөлдік, артта қалған, ғаламдық, төтенше

Д) жоғары үрейлі қиын ғаламдық

14. Азық-түліктің жетіспеуінен төтенше жағдай қалыптасқан ел

А) Конго

В) Вьетнам

С) Венгрия

Д) Индонезия

15. Адамзат өркениеті жоғалып жойылып кетуі мүмкін емес деп айтқан ғалым

А) Вернадский

В) Левшин

С) Гумбольдт

Д) Мушкетов

16. Ақсу Жабағалы қорығында 2000-2300 м биіктікте өсетін ағаш

А) Түркістан аршасы

В) секвойя

С) туристтер ағашы

Д) мамонт

17. Поляр фаунасы мен флорасы өкілдері жерсінген еліміздегі қорық

А) Наурызым

В) Қорғалжын

С) Барсакелмес

Д) Үстірт

18.Абель Тасман :

- A) 1640 жылы Тасман аралын ашты
- B) 1641 жылы Тасман аралын ашты
- C) 1642 жылы Тасман аралын ашты
- D) 1643 жылы Тасман аралын ашты

19.Табиғатта жоқ,қасиеттері алдын ала белгіленген мүлде басқа материалдар жасап шығарылады

- A) Химия өнеркәсібінде
- B) Жеңіл өнеркәсіпте
- C) Машина жасауда
- D) Фармацевтикада

20.Калий тұзы өндіріледі

- A) Жамбыл (Қаратау)
- B) Ақтөбе (Шилісай)
- C) Атырау (Индер)
- D) Қызылорда (Амангелді)

21.Фосфор минералды тыңайтқыштар зауыты орналасқан қаланы анықтаңыз

- A) Тараз
- B) Алматы
- C) Шымкент
- D) Атырау

22.Фосфатты қосылыстар зауыты орналасқан қаланы анықтаңыз

- A) Алматы
- B) Шымкент
- C) Тараз
- D) Ақтау

23.Пайдаланатын шикізат түріне байланысты (кокос,көкөс газы,табиғи газ) көмір өндіру орындарында орналасатын химия өнеркәсіп саласын анықтаңыз

- A) Азот тыңайтқыштар өндіретін кәсіпорын

В) Полимерлер өндіретін зауыты

С) Фармацевтика зауыты

Д) Қара металлургия зауыты

24. Көлдер тұздылық дәрежесіне қарай бөлінеді:

А) 4

В) 3

С) 2

Д) 5

25. Ескі арналы көлдер кездеседі:

А) ірі өзендер жайылмасында

В) тау ойпаңдарында

С) жер астында

Д) барлық жерде

Шаруашылықтың экономикалық құрылымының дамуы

Шаруашылықтың экономикалық құрылымының дамуы Кларк экономикасының секторлық үлгісінде жасалған. Секторлардың бөлінуі экономика салаларының даму қарқыны мен бәсеңдеуі, жаңа экономика салаларының пайда болуымен байланысты. Бастапқы сектор өңдеуден өтпеген, тікелей табиғаттан алынатын өнімдерді шығарады. ХХІ ғ. басында ауылшаруашылығының үлесі ЖІӨ-де дүниежүзі бойынша орта есеппен 4%-ды құрады. Бірақ бұл көрсеткіш дамыған елдерде төмен, дамушы елдерде жоғары екендігін көрсетеді. Бұған себеп, экономикалық белсенді халықтың басым бөлігінің сол салаларда еңбек етуі. Екінші секторда тауар өндіру үлесі басым болды. Индустриалды кезеңде экономиканың Азиялық және Латын Америкалық үлгілері пайда болды. Үшінші секторда соңғы өнім және

тұтынушы арасында қызмет көрсету салаларының дамығандығымен ерекшеленді.

26. ЖІӨ көлемінде ауыл шаруашылығы үлесі басымдығымен ерекшелетін аграрлық мемлекет:

- A) Оңтүстік Корея
- B) Сомали
- C) Португалия
- D) Сингапур

27. Индустрияландыруға дейінгі кезеңде дамыған экономика саласы:

- A) Халықаралық туризм
- B) Металлургия
- C) Егін шаруашылығы
- D) Машина жасау

28. Курьерлік қызметтер, риэлторлық қызметтер басым дамыған шаруашылықтың экономика кезеңі:

- A) Постиндустриялық кезең
- B) Индустриялық кезең
- C) Азиялық үлгідегі даму кезеңі
- D) Индустрияландыруға дейінгі кезең

29. Индустриялық кезеңнің Азиялық үлгісі тән елдер:

- A) Малайзия, Тайланд
- B) Оңтүстік Корея, Жапония
- C) Пәкістан, Ауғанстан
- D) Бразилия, Аргентина

30. Индустриялық кезеңнің Азиялық үлгісі тән сипаттама:

- A) Экономиканы басым түрде сыртқы нарыққа бағыттау
- B) Экономиканы импорт алмастырушы дамыту
- C) Шетел инвестициясына негізделген экономика

D) Қызмет көрсету, логистика орталықтары

31.Үрейлі аштық деңгейіндегі елдер

- A) Чад
- B) Непал
- C) Мадагаскар
- D) Алжир
- E) Либерия
- F) Йемен

32."Аштықтың ғаламдық индексі" 3-ке бөлінеді.Олар:

- A) Қауіпті
- B) Елеулі
- C) Үрейлі
- D) Орташа
- E) Төтенше қиын
- F) Төменгі

33.Адамзаттың ғаламдық мәселелері

- A) Бейбітшілікті сақтау мәселесі
- B) Азық түлік мәселесі
- C) Экологиялық мәселе
- D) Экономикалық мәселе
- E) Тәуелсіздік мәселесі
- F) Материалдық мәселе

34.АУСТРАЛИЯ МАТЕРИГІ

- A) Тынық және Үнді мұхитымен шектеседі.
- B) Жер шарындағы – ең құрғақ материк
- C) Ең аласа материк
- D) Жер шарындағы – ең ылғалды материк

Е) Ең үлкен материк

Ғ) Жер шарындағы-ең биік материк

35.Еліміздегі көлдердің ерекшеліктері:

А) ағынсыздығы

В) суының аздығы

С) ағындылығы

Д) суының молдығы

Е) экологиялық тазалығы

Ғ) барлығы дұрыс

36.Қазақстан көлдерін сәйкестендіріңіз

А.Реликті	1.Арал
В.Тектоникалық	2.Марқакөл
	3.Ертіс
	4.Сырдария

А) А-1

В) В-2

С) А-3

Д) А-4

Е) В-3

Ғ) В-1

37.Термин сөздерді дұрыс қатармен сәйкестендіріңіз

А.Көлдерді, су қоймалары мен тоғандарды зерттейтін ғылым	1.Окенология
В.Шекараларды зерттейтін ғылым	2.Лимнология
	3.Лимнология
	4.Демаркация

А) А-4

В) А-2

С) В-4

Д) В-1

Е) А-3

Ғ) В-2

38. Табиғат зоналарын сәйкестендіріңіз

А. Поляр аймағын алып жатыр. Ауа температурасы тұрақты төмен, жауын-шашын өте аз түседі. Топырақ жамылғысы жетілмеген.	1. Арктикалық шөл
В. Негізінен солтүстік жартышардың арктикалық және субарктикалық белдеулері шегінде материктердің жағалық бөлігін алып жатыр. Климаты өте қатал, күшті желдер жиі соғады, қар жамылғысы 7-9 ай бойы жатады. Мүктер мен қыналар ғана өсе алады.	2. тундра
	3. дала
	4. шөлейт

- A) A-4
- B) A-1
- C) B-3
- D) B-2
- E) A-3
- F) B-1

38. Антарктида материгін дұрыс қатар бойынша сәйкестендіріңіз

А. Антарктиданың ең биік нүктесі	1. Винсон тауы 5140м
В. Антарктиданың мұз басқан ауданы	2. Косцюшка 2228м
	3. 24млн км ²
	4. 22млн км ²

- A) B-1
- B) A-1
- C) A-2
- D) B-3
- E) A-4
- F) B-2

39. Пайдалы қазба кен орнын ашқан тұлғалармен сәйкестендіріңіз

А. Көмірді ең алғаш тапқан	1. М. Сургутанов
В. Темірді ең алғаш тапқан	2. А. Байжанов
	3. Қ. Сатпаев
	4. А. Ярмахамедов

- A) A-2
- B) B-1
- C) A-3
- D) A-4

E) B-2

F) B-3

40.Эраларды мағынасы бойынша сәйкестендіріңіз

A.Өте ежелгі тіршілік деген мағына беретін эра атауы	1.Архей
B.Өте ертедегі қарапайым тіршілік деген мағына беретін эра атауы	2.Протерозой
	3.Палеозой
	4.Мезозой

A) B-4

B) B-3

C) A-4

D) A-3

E) A-1

F) B-2

6-нұсқа

1.Белгілі бір уақыт аралығында тұрақты қайталанатын табиғи құбылыстарды айтады.

A) Мезгілдік ырғақтылық

B) Қайталама ырғақтылық

C) Тұрақты айналым

D) Уақытша айналым

2.Қайталану мерзімі өзгеріп тұратын құбылыстар

A) Мезгілдік ырғақтылық

B) Циклдік ырғақтылық

C) Тұрақты ырғақтылық

D) Уақытша ырғақтылық

3.Жерде магнит дауылдарын туғызатын Күн қарқындылығының артуы әрбір.....жыл сайын қайталанады.

A) 10ж

B) 11ж

C) 12 ж

D) 13 ж

4.Геологиялық циклдердің қайталануы

- A) Бірнеше жүз жылдан миллиондаған жылдарға дейінгі уақыт аралығын қамтиды
- B) Бірнеше он жылдан жүздеген жылдарға дейінгі уақыт аралығын қамтиды
- C) 12 жылдан 25 жылдарға дейінгі уақыт аралығын қамтиды
- D) 5 жылдан 10 жылдарға дейінгі уақыт аралығын қамтиды

5.Тербелмелі ырғақтылық фонында табиғи ортаға бағытталған өзгерістер түрінде жүруі

- A) Даму
- B) Өзгеру
- C) Қозғалу
- D) Айналым

6.Суретте бейнеленген аймақтың негізгі байлығы

- A) алтын
- B) платина
- C) мұнай
- D) антрацит

7.Теңіз деңгейінен алғанда 1000 м-ге дейінгі тау

- A) Орташа
- B) Үстірт
- C) Аласа
- D) Биік

8. Альпілік кезеңде 30 млн жыл бұрын қалыптасқан таулар

- A) Жақпарлы
- B) Қатпарлы
- C) Қатпарлы-жақпарлы
- D) Жоталы-баурайлы

9. Қатпарлы-жақпарлы таулар пайда болған кезең

- A) Каледон
- B) Герцин
- C) Байкал
- D) Альпілік

10. Сарыжаз, Теріскей Алатауы, Тәңір тау жоталарының батыс жағалауы еніп жатқан Тянь-Шань бөлігі

- A) Батыс
- B) Орталық
- C) Солтүстік
- D) Шығыс

11. Батыс Тянь-Шань жоталары

- A) Өгем, Піскем, Қалба
- B) Теріскей Алатауы, Өгем
- C) Талас Алатауы, Өгем, Теріскей Алатауы
- D) Қоржынтау, Талас Алатауы, Өгем

12. Жер бедері Тарбағатайға ұқсас, бірақ одан биік тау

- A) Ұлытау
- B) Алтай
- C) Қаратау
- D) Сауыр

13. (ГАЗ) географиялық ақпараттар жүйесі картография саласында қалыптаса бастаған уақыт

- A) ХХІ ғасырдың басында
- B) ХХ ғасырдың аяғында
- C) ХХ ғасырдың басында
- D) ХХІ ғасырдың І жартысында

14. ГАЗ базасы түрлері

- A) растр және вектор
- B) кеңістіктік және ақпараттық
- C) графикалық және тақырыптық
- D) жалпы географиялық және тақырыптық

15. Электрондық карта, слайд, фотосурет, диаграмма түрінде апарат беретін ГАЗ базасы

- A) графикалық
- B) тақырыптық
- C) сандық
- D) кеңістіктік

16. Қимыл қозғалыс кемеімен табиғаттағы түрлі құбылыстарды бір үлгі деңгейінде түрліше ақпарат көмеімен заманауи картографиялық анимациялық туындыларға айналдыру

- A) цифрлы карта
- B) QR код
- C) анимациялық кескіндер
- D) қазіргі электронды карта

17. Кез келген нысанның қашықтығын орны мен оның уақытын дәл анықтауға мүмкіндік беретін навигациялық жер серіктерінің жүйесі болып табылады

- A) ГЛОНАСС
- B) Старлинк
- C) GPS
- D) Ландсат

18. Биосфера қабатының қалыңдығы

- A) 10-30 км шамасында
- B) 20-30 км шамасында
- C) 20-40 км шамасында
- D) 10-20 км шамасында

19.Ноосфера ғылымы енгізген жыл

- A) 1927 жылы
- B) 1827 жылы
- C) 1937 жылы
- D) 1957 жылы

20.Екі жарты шардың қоңыржай, субтропик, тропик белдеулерде таралған, жауын-шашын мөлшері аз, өсімдіктері сирек, топырағы нашар жетілген

- A) Шөлейт және шөл
- B) Ылғалды мәңгі жасыл тропиктік ормандар
- C) Орманды дала
- D) Дала

21.Дүниежүзілік мұхит жер шарының қанша бөлігін алып жатыр?

- A) $\frac{3}{4}$
- B) $\frac{3}{2}$
- C) $\frac{4}{2}$
- D) $\frac{5}{3}$

22.Судың тығыздығы неге байланысты?

- A) Көлеміне
- B) Ауданына
- C) Тереңдігіне
- D) Тұздылығына

23."Экологиялық із" көрсеткішін бағалайтын халықаралық ұйым

- A) "Global Footprint Network"
- B) Global Footprint

C) British Columbia

D) Global Columbia

24. "Экологиялық із" мақсаты

A) Адам іс - әрекетімен табиғи ырғақтың үздіксіз екенін дәлелдеу

B) Су ресурстарын қарқынды пайдалану

C) Рекреациялық ресурстарды пайдалану қарқыны

D) Атмосфераның шамадан тыс ластануы

25. Бір адамға тиесілі "экологиялық із" көрсеткіштерінің жиынтық саны

A) 6

B) 5

C) 4

D) 3

География ғылымының салалары

26. Су кеңістігін-табиғи суларды, онда болып жатқан құбылыстарды, олардың таралу заңдылықтарын зерттейді

A) топырақ географиясы

B) климатология

C) гидрология

D) гляциология

27.Мұздықтарды зерттейді

- A) Гляциология
- B) гидрология
- C) топырқа географиясы
- D) климатология

28.Жер климаттарын,олрадың жіктелуін,таралу және даму заңдылықтарны зерттейді

- A) Геоморфология
- B) Климатология
- C) Морфология
- D) Топономика

29.Жер бетінің құрылымын шығу тегін,даму тарихын және жер бедерінің қазіргі өзгерістерін зерттейді

- A) Жертану
- B) Геология
- C) Геоморфология
- D) Ороним

30.Жердің географиялық қабығының құрылымы мен дамуының жалпы заңдылықтарын зерттейді

- A) Климатология
- B) Хороним
- C) Жертану
- D) Геоморфология

31.Географиялық қабықтағы ырғақтылық.

- A) Мезгілдік
- B) Циклдік
- C) Тұрақты
- D) Уақытша
- E) қайталама
- F) тұрақсыз

32.Мезгілдік ырғақтылық

- A) Күн мен түннің алмасуы
- B) Жергілікті желдер бағытының өзгеруі
- C) Жыл мезгілдерінің ауысуы

- D) Жерде магнит дауылдарын туғызатын Күн дақтарының артуы
- E) таулар қозғалысы
- F) барлығы дұрыс

33. Циклдік ырғақтылық

- A) Апатты жер сілкінулер мен жанартау атқылаулары
- B) Климаттың суынуы мен жылынуы
- C) Қуаңшылық, су тасқындары
- D) Бриз желдерінің соғуы
- E) жыл мезгілдерінің ауысуы
- F) күн мен түннің алмасуы

34. Биологиялық (цикл) айналым

- A) продуценттер (органикалық заттар, өсімдіктер)
- B) консументтер (жануарлар)
- C) редуценттер (майда ағзалар, биологиялық өнімді жоюы)
- D) Биоценоздардың географиялық таралу заңдылықтарын зерттейді
- E) таулы аймақтардың орналасуы
- F) дұрыс жауап жоқ

35. Ноосфера ғылымын 1927 жылы ғылымға енгізген ғалымдар: (бірнеше жауап)

- A) Вернадский
- B) Леруа
- C) Э. Реклю
- D) Э. Зюсс
- E) Вавилов
- F) Войеков

36.Экологиялық із бойынша дұрыс қатармен сәйкестендіріңіз

А."Экологиялық із" құрамбөліктерінің саны	1.7
В."Экологиялық із" құрамбөліктері	2.6
	3.Құрылыс жүргізетін жер
	4.Балық аулау аймағы

- A) A-4
- B) B-1
- C) A-1
- D) A-2
- E) B-3
- F) B-4

37.Оқиғалардың орын алу жылдары бойынша сәйкестендіріңіз

А.Табиғи ресурстарға сұраныстың екі есе өсуі байқалған жылды анықтаңыз	1.1966ж
В."Экологиялық із " тұжырымдамасының негізі қаланған жыл	2.1975ж
	3.1990ж
	4.1992ж

- A) B-2
- B) B-4
- C) A-1
- D) B-3
- E) A-2
- F) A-1

38.Жер бедерінің атауларымен сәйкестендіріңіз

А.Мұздықтармен өңделіп, тасымалдантан жыныстар	1.Морена
В.Тау бөктерінде өзендердің жер бедерін өте күшті тілімдену	2.Бедленд
	3.Карст
	4.Үшкір жер

- A) A-3
- B) A-1
- C) B-2
- D) A-4
- E) B-4
- F) B-3

39.Жер бедерінің өзгеру формасы бойынша сәйкестендіріңіз

А.Беткі тегіс болып көтерілген бөлігі	
В.Қатпарлану кезінде майысып төмен түскен бөлігі	
	3.Синклиналь
	4.Моноклиналь

- A) A-1
- B) A-4
- C) B-3
- D) A-2
- E) B-1
- F) B-2

40.Гидросфера бөлімі бойынша сәйкестендіріңіз

А.Ең кең әрі терең бұғаз	1.Дрейк
В. Бойында Анхель сарқырамасы бар өзен	2.Ориноко
	3.Парана
	4.Мозамбик

- A) A-1
- B) A-2
- C) B-3
- D) B-1
- E) A-4
- F) B-2

7-нұсқа

1.Конго өзенінің суы не үшін мол болады

- A) Бастауында мұздықтардың көп болуынан
- B) Көп саласы болуынан
- C) Мантия суы шығатын жер
- D) Климаттың жаңбырлылығынан

2.Ағынсыз көлді тап

- A) Онега
- B) Ыстықкөл
- C) Байкал
- D) Зайсан

3.Д/ж мұхит бетінің орташа температурасы

- A) +35,6 C
- B) -2,2 C
- C) +17,5 C
- D) -12,6 C

4.Жапон тілінде - "Қойнауындағы үлкен толқын"

- A) Цунами
- B) Толқын
- C) Сарқырама
- D) Ағыс

5.Фанди шығанағы толқындарының биіктігі

- A) 168 м
- B) 25 м
- C) 18 м
- D) 13 м

6.Халық санын реттеуге бағытталған мемлекеттік іс-шаралар

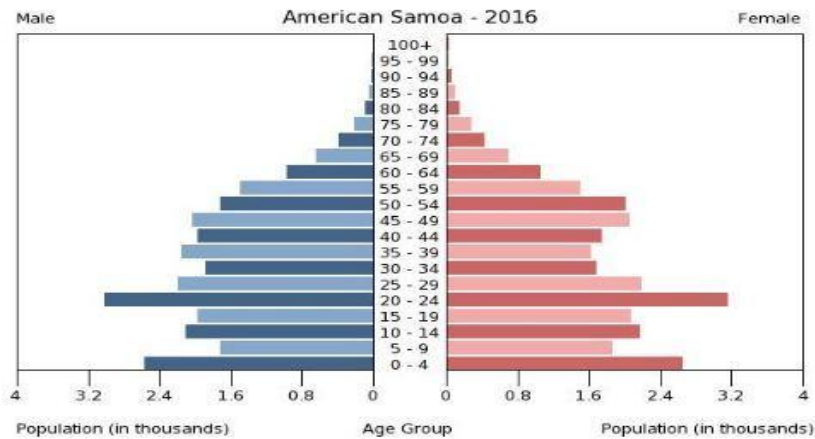
- A) Сыртқы саясат
- B) Демография
- C) Демографиялық саясат
- D) Демографиялық өсу

7.Халық санының қысқартуы

- A) Демография
- B) Демократия
- C) Демонтаж

D) Депопуляция

8. Мына жас жыныстық пирамида қай елдерге тән

A) ТМД елдері

B) Дамушы елдер

C) Дамыған елдер

D) Өтпелі экономика елдері

9. Еңбекке қабілетті халық санының азаюуы. Бұл проблема қай елдерге тән

A) Дамушы

B) Өтпелі

C) Азия

D) Дамыған

10. Туу көрсеткіші ең жоғарғы ел. 49//промилле

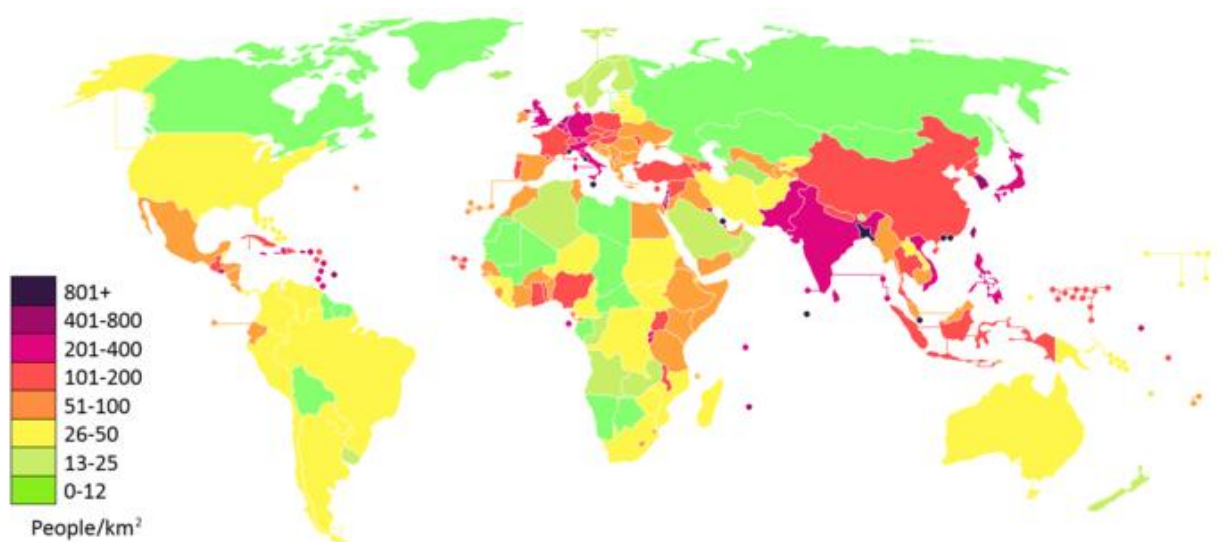
A) Судан

B) Непал

C) Нигер

D) Алжир

11. Қоңыр, қызыл тустермен бейнеленген аймақтар

A) дағдарыс

B) өтпелі

C) тұрақты

D) жарылыс

12. Ұдайы өсудің қанша түрі бар

A) 3

B) 5

C) 4

D) 6

13. Әрбір эра өз тарапынан неғұрлым қысқа уақыт аралығына бөлінеді

A) Дәуірлер

B) Қатпарлықтар

C) Эралар

D) Эондар

14. Кайназой қатпарлығындағы таулардың көтерілуі. Ежелгі қатпарлықтардағы таулардың жаңғыруы. Гүлді өсімдіктердің қарқынды дамуы

A) Неоген дәуірі

B) Палеоген дәуірі

C) Пермь дәуірі

D) Юра дәуірі

15. Ньюфаунленд аралы мен Лабрадор түбегі жағалауын ашқан:

A) Генри Гудзон

B) Эрнан Кортес

C) Джон Кабот

D) Александр Маккензи

16. Солтүстік Американың түбектерін көрсет

A) Аляска, Калифорния, Малакка, Сомали.

B) Аляска, Калифорния, Лабрадор, Флорида

C) Лабрадор, Таймыр, Флорида, Юкатан.

D) Юкатан, Пиреней, Балкан, Камчатка.

17. Солтүстік Америкадағы ең суы мол өзен

A) Миссисипи

B) Макензи

C) Колорадо

D) Юкон

18. Солтүстік Америкада көлдер жиі орналасқан бөлік

A) Орталық

B) Солтүстік

C) Шығыс

D) Батыс

19. Солтүстік Американың оңтүстік жағалауындағы ең ірі шығанақ

A) Гудзон

B) Мексика

C) Фанди

D) Калифорния

20. Ниагара сарқырамасы ... көлдерінің аралығында орналасқан

A) Жоғарғы және Мичиган

В) Мичиган және Гурон

С) Гурон және Эри

Д) Эри және Онтарио

21. Далалық зерттеу әдісінің түрі (түрлері)

А) ғылыми зерттеулер

В) картографиялық

С) экскурсия

Д) салыстырмалы

22. XX ғасырдың 50-60 жылдары Каспий маңының кешенді экспедициясын жасаған ғалым

А) Б.К. Тушинский

В) Б.В. Семенов

С) Б.И. Левшин

Д) Б.В. Поляков

23. Памир және Эльбрус экспедицияларының ғылыми жетекшісі болған

А) Б.К. Тушинский

В) Б.И. Левшин

С) Б.В. Поляков

Д) Б.П. Алисов

24. Табиғи ортада айналадағы құбылыстарды оқып-үйрену мақсатында қысқа уақытта өткізілетін сабақ

А) хайкинг

В) экскурсия

С) тур

Д) экспедиция

25. Ақпараттың негізі ретінде картаны пайдаланылатын әдіс

А) бақылау әдісі

В) салыстырмалы-географиялық әдіс

С) статистикалық әдіс

D) картографиялық әдіс

Шаруашылықтың экономикалық құрылымының дамуы

Шаруашылықтың экономикалық құрылымының дамуы Кларк экономикасының секторлық үлгісінде жасалған. Секторлардың бөлінуі экономика салаларының даму қарқыны мен бәсеңдеуі, жаңа экономика салаларының пайда болуымен байланысты. Бастапқы сектор өндеуден өтпеген, тікелей табиғаттан алынатын өнімдерді шығарады. ХХІ ғ. басында ауылшаруашылығының үлесі ЖІӨ-де дүниежүзі бойынша орта есеппен 4%-ды құрады. Бірақ бұл көрсеткіш дамыған елдерде төмен, дамушы елдерде жоғары екендігін көрсетеді. Бұған себеп, экономикалық белсенді халықтың басым бөлігінің сол салаларда еңбек етуі. Екінші секторда тауар өндіру үлесі басым болды. Индустриалды кезеңде экономиканың Азиялық және Латын Америкалық үлгілері пайда болды. Үшінші секторда соңғы өнім және тұтынушы арасында қызмет көрсету салаларының дамығандығымен ерекшеленді.

26. ЖІӨ көлемінде ауыл шаруашылығы үлесі басымдығымен ерекшелетін аграрлық мемлекет:

- Е) Оңтүстік Корея
- Ғ) Сомали
- Г) Португалия
- а) Сингапур

27. Индустриализацияға дейінгі кезеңде дамыған экономика саласы:

- Е) Халықаралық туризм
- Ғ) Металлургия

G) Егін шаруашылығы

H) Машина жасау

28.Курьерлік қызметтер, риэлторлық қызметтер басым дамыған шаруашылықтың экономика кезеңі:

E) Постиндустриялық кезең

F) Индустриялық кезең

G) Азиялық үлгідегі даму кезеңі

H) Индустрияландыруға дейінгі кезең

29.Индустриялық кезеңнің Азиялық үлгісі тән елдер:

E) Малайзия, Тайланд

F) Оңтүстік Корея, Жапония

G) Пәкістан, Ауғанстан

H) Бразилия, Аргентина

30.Индустриялық кезеңнің Азиялық үлгісі тән сипаттама:

E) Экономиканы басым түрде сыртқы нарыққа бағыттау

F) Экономиканы импорт алмастырушы дамыту

G) Шетел инвестициясына негізделген экономика

H) Қызмет көрсету, логистика орталықтары

31.Мұхит суының ең басты қасиеттері

A) Тұздылығы

B) Қысымы

C) Булануы

D) Температурасы

E) Аумағы

F) Көлемі

32.Қай елдерге тән

A) Европа.

B) Африка

C) Жапония

D) Қытай

E) Аустралия

F) АҚШ

33. Азия елдері арасында өлім деңгейі ең төмен елдер

A) Қытай

B) Өзбекстан

C) Парсы шығанағы

D) Жапония.

E) Пәкістан

F) Қырғызстан

34. Жер бедерінің жаппай биіктеуі. Неотектоникалық қозғалыстардың күшеюі. Мұз басудың бірнеше рет қайталануы. Адамның пайда болуы

A) Кайназой

B) Антропоген (төрттік)

C) Мезозой

D) Бор

E) Триас

F) Архей

35.Теңіз сулары аумағының қысқаруы.Құрлықта алғашқы омыртқасыз жануарлардың пайда болуы

- A) Палеозой
- B) Ордовик
- C) Мезозой
- D) Бор
- E) Неоген
- F) Герцин

36.Географиялық зерттеулер әдісін сәйкестендіріңіз

А.Белгілі бір жердің тереңдігін, биіктігін, табиғи ресурс қорын, ауданын, халқының санын, демографиялық көрсеткішін зерттеуде қолданылатын әдіс	1.статистикалық әдіс
В.Географиялық нысандардың ұқсастығы мен айырмашылығын бағалауға көмектесетін әдіс	2.салыстырмалы-географиялық әдіс
	3.бақылау әдісі
	4.картографиялық әд

- A) A-1
- B) B-2
- C) A-2
- D) B-1
- E) B-4
- F) B-3

37.Атмосферадағы орын алатын өзгерістер бойынша сәйкестендіріңіз

А.Алғашқы қышқыл жауын – шашын қай жылы және қай жерде байқалды	1.Тұқым қуалайтын аурулар
В.Адам денсаулығына зиянды әсер ететін факторлар арасында 1- орында тұр:	2.әртүрлі ластаушы заттар
	3.Бельгия, 1910-11ж.ж.
	4.Англия, 1907-08ж.ж.

- A) A-2
- B) B-2
- C) A-4
- D) B-3
- E) A-3
- F) B-1

38.Азия елдерін экономикасы бойынша сәйкестендіріңіз

А.Азиядағы мұнай өндіретін мемлекет	1.Сауд Арабиясы
В.Азияның жаңа индустриялы елдері	2.Сингапур
	3.Қытай
	4.Жапония

- A) A-1
- B) B-2
- C) A-2
- D) B-1
- E) B-4
- F) A-3

39.Биосфера бөлімі бойынша сәйкестендіріңіз

А.Топырақты зерттейтін ғылым	1.Топырақтану
В.Биосфера терминінің негізін қалаған	2.В.И Вернадский
	3.Ж.Б Ламарк
	4.Топология

- A) A-2
- B) B-1
- C) A-3
- D) A-4
- E) B-2
- F) A-1

40.Литосфера бөлімі бойынша сәйкестендіріңіз

А.Жамылғы, шапан қандай сөздің мағынасы	
В.Ядро неден тұрады	2.Мантия
	3.Темір мен никель

- A) A-2
- B) A-1
- C) B-3
- D) B-4
- E) A-3
- F) B-2

8-нұсқа

1.Литосфералық тақталар жылына жылжиды?

- A) 7 – 10 см

В) 5 – 10 см

С) 2 – 5 см

Д) 5 см

2. Минералдың неше түрі бар?

А) 1000

В) 2000

С) 3000

Д) 4000

3. Тау жыныстарының неше түрі бар?

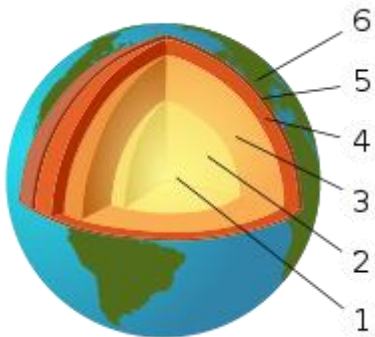
А) 1000

В) 2000

С) 3000

Д) 4000

4. Жер қыртысы қай сан

А) 5

В) 3

С) 1

Д) 6

5. Жердің радиусы

А) 40000 км

В) 6371 км

С) 3600 км

D) 5400 км

6.Материктердің көлденең бағытта қозғалатынын айтқан-

A) Г.Хесс

B) Р.Диц

C) Альферд Вегенер

D) В.Вернадский

7."Экологиялық із"мақсаты

A) Адам іс -әрекетімен табиғи ырғақтың үздіксіз екенін дәлелдеу

B) Су ресурстарын қарқынды пайдалану

C) Рекреациялық ресурстарды пайдалану қарқыны

D) Атмосфераның шамадан тыс ластануы

8."Экологиялық із" өлшемі

A) Элемдік гектар

B) Аймақтық гектар

C) Аудандық гектар

D) Елді мекендік гектар

9."Экологиялық ізі" 4-5 ғаламшарды құрайтын елдер

A) БАӘ,АҚШ

B) БАӘ,Катар

C) БАӘ,Дания

D) АҚШ,Канада

10.ЖІӨ бойынша алдыңғы қатардағы азиялық индустриялық ел

A) БАӘ

B) Сингапур

C) Катар

D) Кувейт

11.ЖІӨ бойынша алдыңғы қатардағы Скандинавия түбегіндегі ел

A) Дания

В) Финляндия

С) Швеция

Д) Норвегия

12.Картадағы ЖІӨ деңгейі бойынша ең төмен елдер қатарындағы Африка елін атаңыз

А) Сомали

В) Нигер

С) Чад

Д) Мозамбик

13.Аграрлы елдің негізгі үлгісі болатын ел

А) Сомали

В) Алжир

С) Египет

Д) ОАР

14.Орталық Азиядағы аграры-шикізатты мемлекет

А) Өзбекстан

В) Үндістан

С) Моңғолия

Д) Қырғыз Республикасы

15. Құрғақ ауа массасы

А) Қоңыржай мұхиттық

В) Экваторлық мұхиттық

С) Арктикалық

D) Қоңыржай

16. Желдің соғу жылдамдығын өлшейтін құралды табыңыз

A) Анемометр

B) Нивелир

C) Гигрометр

D) Курвиметр

17. Жер шарындағы жоғары қысымды белдеулер санын белгілеңіз.

A) 4

B) 2

C) 3

D) 5

18. Жер қыртысының тегістелген, тұрақты бөліктері

A) Литосфералық тақталар.

B) Платформалар

C) Таулар

D) Жазықтар

19. Платформалардың шөгінді жыныстар жауып жатқан бөлігі

A) Тақта

B) Геосинклиналь

C) Қалқан

D) Платформа

20. Литосфералық тақталардың қозғалыс теориясын ұсынған ғалым

A) А. Гумбольдт

B) А. Вегенер

C) Р. Стенли

D) Р. Пири

21. Геохронологиялық кесте арқылы жүргізіледі

A) Геологиялық жыл санау

В) Биологиялық жыл санау

С) Физикалық жыл санау

Д) Астрономиялық жыл санау

22. Жер бедерін қалыптастырушы ішкі күштер:

А) Мантиядағы заттар қозғалысы

В) Сулардың қызметі

С) Мұздықтардың жұмысы

Д) Үгілу

23. Мұхит табанының ең басты ерекшелігі ... болуы

А) Материктік қайраңдардың

В) Материктік беткейлердің

С) Су асты жоталарының

Д) Ірі жазықтықтардың

24. Климаттық элементтердің таралауы картада бейнеленеді

А) Изосызықтармен

В) Нүктелермен

С) Сызықтармен

Д) Бояулармен

25. Картада жауын-шашын мөлшері бірдей нүктелерді қосатын сызықтар

А) Изотерма

В) Изобара

С) Изогиета

Д) Изосызық

Картографиялық әдіс

Картографиялық әдістің көмегімен карта бетінде ұзындық, аудан және көлем өлшемдерін есептеуге болады. Ол өлшемдер арнаулы құралдар көмегімен жүргізіледі. Ондай құралдарға циркуль, транспортир, курвиметр және планиметр жатады. Мысалы планиметр арқылы аудан өлшемі жүргізіледі.

Құрал өзара жалғасқан тіректерден тұрады. Оның біреуінің басы қозғалыссыз болса, екінші басына қажетті нысанды айнала қозғалатын ине орнатылады. Нысанды толық айналып өткен кезде, құрал бетіне сан көрсеткіші жазылады.

26.Латынның «иілу» деген сөзінен алынған құрал:

- A) Гигрометр
- B) Курвиметр
- C) Планиметр
- D) Термометр

27.Планиметрдің өзара жалғасқан тіректер саны:

- A) 2
- B) 4
- C) 1
- D) 3

28.Планиметр құралының аудан өлшемі бірлігі:

- A) Сантиметр
- B) Гектар
- C) Метр
- D) Миллиметр

29.Планиметр құралының бір тірегіне орнатылған зат:

- A) Қарындаш
- B) Жіп
- C) Сызғыш
- D) Ине

30.Картографиялық өлшеулерде курвиметр құралын қолданудың артықшылығы:

- A) Орташа биіктікті анықтауда
- B) Өзен еңістіктігін анықтау
- C) Картада тереңдікті анықтау
- D) Ирек сызықтар бойымен қашықтықты өлшеу

31.Тұрақты дамудың маңызды аспектілері

- A) Таза қоршаған орта.Тұрақты биосфера
- B) Азық-түлік,су,минералдық т.б ресурстарды, биологиялық алуантүрлілікті сақтау.
- C) Дәнді дақылдарды өсіруге арналған егістік алқабын сақтау
- D) Жайылым жерлерді сақтау
- E) Су ресурстарын сақтау
- F) экономикалық көрсеткіш

32.Қазақстанның экологиялық жағдайы

- A) Алматы қаласының ауаға бөлетін ластаушы заттардың көлемі қала экожүйесі өндей алатын мөлшерден көп
- B) Солтүстік Қазақстанның тың жерлері топырағының тозуы.Су,жел эрозиялары
- C) Көкшетау өңіріндегі жағдайды жақсартуға арналған жобалық және қаржылық мүмкіндіктер жоқ
- D) Атмосфераның жоғары қабатында фтор болғандықтан озон қабатының жұқаруы жалғасуда
- E) Балық ресурстарының сарқылуы,балық аулайтын кемелер айлақтарда қаңтарылып тұруы байқалмайды
- F) дұрыс жауап жоқ

33.Бір адамға тиесілі " экологиялық із" көрсеткішінің жиынтығы

- A) Адам тұтынатын дәнді дақылдарды өсіруге арналған егістік алқабының көлемі
- B) Малшаруашылығыөнімдерін өндіруге арналған жайылымның ауданы
- C) Ағаш сүрегі,қағаз өндіруге арналған орманның ауданы
- D) Балық және теңіз өнімдерін өндіруге арналған өзен ауданы
- E) Тұрғын үй мен инфрақұрылымға арналған елді мекен
- F) білім көрсеткіші

34."Экологиялық із" құрамбөліктері

- A) Құрылыс жүргізетін жер

- В) Жыртылған жер
- С) Балық аулау аймағы
- Д) Тоғай
- Е) Тайга
- Ғ) сулы аймақтар

35. Тынық мұхитынан өтпейтін белдеу

- А) полярлық
- В) тропиктік
- С) қоңыржай
- Д) экваторлық
- Е) субтропиктік
- Ғ) дұрыс жауап жоқ

36. Гидросфера бөлімі бойынша сәйкестендіріңіз

А. Мұхит немесе теңіз суларының орташа тұздылығы	1.35 ‰
В. Дүниежүзілік мұхиттың беткі суларының орташа температурасы	2.17,5° C
	3.36 ‰
	4.19,4° C

- А) А-1
- В) В-2
- С) А-3
- Д) В-4
- Е) А-2
- Ғ) В-3

37. Дүниежүзілік мұхит суына қатысты ақпараттарды сәйкестендіріңіз

А. Мұхит суының қату температурасы	1.-2°
В. Дүниежүзілік мұхиттың мұздар басып жатқан ауданы	2.-3°
	3.15%
	4.20%

- А) А-2
- В) В-4

- C) A-3
- D) A-1
- E) B-3
- F) B-2

38.Дүниежүзі тіл әулеттері бойынша сәйкестендіріңіз

A.Дүниежүзіндегі тіл әулет саны	1.18
B.Дүниежүзінде ең көп таралған тіл әулеті	2.20
	3.үндіеуропалық
	4.алтай

- A) A-2
- B) A-1
- C) B-4
- D) A-4
- E) B-1
- F) B-3

39.Қазақстанның шекаралық аймақтарын сәйкестендіріңіз

A.Қазақстанмен ең қысқа шекарасы өтетін мемлекет.	1.Түркменстан
B. Қазақстанның солтүстік шекарасы ... арқылы өтеді.	2.Қырғызстан
	3.Батыс Сібір жазығы
	4.Шығыс Еуропа жазығы

- A) A-1
- B) B-3
- C) A-4
- D) B-1
- E) B-2
- F) A-2

40.Суретте көрсітілген түбекке қатысты мәліметтерді сәйкестендіріңіз

А.Швеция мен Финляндия арасындағы шығанақ	1.Ла-Манш
В.Ресеймен құрлықта шекарасы бар ел	2.Ботния
	3.Норвегия
	4.Финляндия

- А) А-2
- В) В-3
- С) А-1
- Д) А-3
- Е) В-4
- Ғ) В-2

9-нұсқа

1.Теңізге шыға алатын жолы бар, Қазақстанмен шектесетін мемлекеттерді табыңыз.

- А) Әзірбайжан, Үндістан
- В) Түркия, Ресей
- С) Қытай, Ресей
- Д) Қытай, Украина

2.Қазақстанның физикалық-географиялық жағдайы

- А) Биік таулары оңтүстік-шығысында және шығысында орналасқан
- В) Еуропа мен Африка елдерінің ортасында орналасқан
- С) Еуропа мен Азияда орналасқан
- Д) Оңтүстігінде Ресеймен шегаралас

3.Суретте белгіленген түбекте орналасқан ел

- A) Египет
- B) Сомали
- C) Марокко
- D) Алжир

4. Тянь-Шань таулы аудандарындағы және Балқаш көлінің шөлді аймақтарындағы өсімдік жамылғысын зерттеп, салыстырмалы сипаттама берген ғалымды көрсетіңіз.

- A) В.А. Обручев
- B) А.Н. Краснов
- C) С.С. Неуструев
- D) Л.С. Берг

5. Қоры 30-60 жылға жетеді

- A) мыс
- B) көмір
- C) қорғасын
- D) табиғи газ

6. Аштықтың ғаламдық индексі 52 елде аштықтың қандай деңгейлері байқалады

- A) жоғарғы орташа нашар
- B) елеулі үрейлі төтенше қиын
- C) нөлдік , артта қалған, ғаламдық, төтенше
- D) жоғары үрейлі қиын ғаламдық

7. Азық-түлік жетіспеушілік байқалатын жер шарындағы аймақ

- A) Орталық Азия
- B) Шығыс Азия
- C) Орталық Африка
- D) Батыс Еуропа

8. АЭС өндірілетін электр энергиясының үлесі басым ел

- A) Норвегия
- B) Франция

С) Ресей

Д) Италия

9. Қазақстанда ғаламдық экологиялық проблемаға айналып отырған аймақ

А) Каспий теңізінің ластануы

В) Алматы қаласы ауасының ластануы

С) Балқаш маңы экологиясы

Д) Арал теңізінің тартылуы

10. БҰҰ-ның азық-түлік және ауыл шаруашылық ұйымы

А) ФАО

В) КМБ

С) ЖІӨ

Д) БҰҰ

11. Дүниежүзі аймақтары арасындағы Африканың аштықтың үлесі

А) 35%

В) 20%

С) 21%

Д) 10%

12. Фосфор тыңайтқышын өндіруде негізінен қолданады?

А) фосфориттер

В) әктас

С) шымтезек

Д) мұнай

13.Әйнек жасайтын шикізат

- A) фосфорит,
- B) мұнай
- C) алюминий
- D) кварц құмы

14.Қыш, фарфор жасайтын шикізат

- A) саз
- B) көмір
- C) мыс
- D) мұнай

15.Бұл металл жұмсақ, қызыл түсті, электр тогін жақсы өткізеді.

- A) мыс
- B) шойын
- C) алюминий
- D) фосфорит

16.Ең сапалы, қызуы мықты тас көмір

- A) қоңыр көмір
- B) шымтезек
- C) антрацит
- D) әктас

17.Жезқазғандағы мыс кенін тапқан атақты ғалым, академик

- A) А. Байжанов
- B) Сургутанов
- C) Ә. Қастеев
- D) Қ. Сәтбаев

18.Ресей ғылым академиясы География институтының геоақпараттық зерттеу орталығымен әзірленген бағдарлама

- A) Adobe Illustrator

B) ГеоГраф ГИС

C) Corel DRAW

D) Mapinfo Professional

19.ГеоГраф ГИС бағдарламасының ерекшелігі

A) Компьютерлік дизайн және картографиялық құжаттарды жасауға болады

B) географиялық нысандарды іздеу және анықтауға болады

C) үшөлшемді қабаттарды жасауға болады

D) мәліметтер векторлық та, растрлықта сипатта беріледі

20.АҚШ-тың фирмасы Mapinfo Corporation жасап шығаратын бағдарлама

A) Adobe Illustrator

B) Macromedia FreeHand

C) Adobe Photoshop

D) Mapinfo Professional

21.Векторлық графика жасауда кеңінен қолданылатын бағдарлама

A) Adobe Illustrator

B) Corel Painter

C) Adobe Photoshop

D) Corel DRAW

22.Қазақстан Республикасы экономиканы цифрлық форматқа көшіру мақсатында қабылданған мемлекеттік бағдарлама

A) Рухани жаңғыру

B) Қазақстан-2030

C) Қазақстан-2050

D) Цифрық Қазақстан

23.Қазақстан экономикасының "локомотиві" саналатын сала

A) Тау-кен саласы

B) Тамақ өнеркәсібі

C) Химия өнеркәсібі

D) Электроэнергетикасы

24. Қазақстандағы негізгі теміржол компаниясы

A) "Қазрельс"

B) "Қазақстан Теміржолы"

C) "Қазақ Магистраль"

D) "Қаз Теміржол"

25. Ел экономикасының "қантамыр жүйесі" саналатын сала

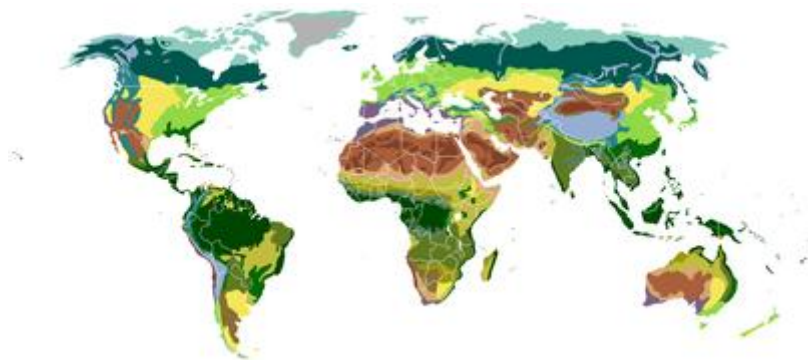
A) Көлік жүйесі

B) Электр энергетикасы

C) Сумен жабдықтау

D) Құрылыс саласы

Табиғат зоналары

Табиғат зоналардың түстік белгілеулері:

Арктикалық шөл	Тундра	Тайга	Аралас, жапырақты ормандар	Орманды дала, дала ормандар	Муссондық ормандар	Қатты жапырақты ормандар	Тропиктік ормандар
Шөл	Шөлейт	Құрғақ дала	Жартылай құрғақ шөл	Саванна	Саванналық ормандар	Құрғақ тропиктік ормандар	Ылғалды тропиктік ормандар
Тау тундрасы	Тау ормандары						

26. Солтүстік Америкада табиғат зоналары батыстан шығысқа қарай орналасуы

A) ендік бағытта

B) меридиан бағытта

C) орталыққа созыла

D) оңтүстікке қарай ене

27. Гренландия аралы мен Канаданың Арктикалық архипелагының мұздан бос жерлерін алып жатыр

- A) Тундра
- B) Тайга
- C) Арктикалық шөл
- D) Аралас жалпақ жапырақты

28.Карибу мекендейтін зона

- A) дала
- B) саванна
- C) тайга
- D) тундра

29. Африка жерінің 40%-на жуығын алып жатыр

- A) Саванналар мен сирек ормандар
- B) Ылғалды экваторлық ормандар
- C) Субтропиктік қатты жапырақты ормандар мен бұталар
- D) Аралас жалпақ жапырақты

30. Ориноко саваннасы

- A) кампос
- B) льянос
- C) гаруа
- D) пампа

31."Аштықтың ғаламдық индексі" 3-ке бөлінеді.Олар:

- A) Қауіпті
- B) Елеулі
- C) Үрейлі
- D) Орташа
- E) Төтенше қиын
- F) Ірі

32.ГАЗ-мен байланысты ғылым саласы(салалары)

- A) климатология
- B) биогеография
- C) картография
- D) информатика
- E) математика

F) геодезия

33.Өндірістің "А" секторына жататын салалар

A) Тамақ өнеркәсібі

B) Машина жасау

C) Тоқыма өнеркәсібі

D) Киім өнеркәсібі

E) Құрылыс саласы

F) өндіріс

34.Ел өнеркәсібінің "Б" секторына жататын салалар

A) Қара металлургия

B) Химия саласы

C) Тоқыма өнеркәсібі

D) Электр энергетикасы

E) Аяқ-киім өндірісі

F) өндіріс

35.Қазақстан жері арқылы өтетін ірі автомагистраль?

A) ТРАСЕКА

B) Орынбор - Ташкент

C) Орта Сібір

D) Батыс Еуропа - Батыс Қытай

E) Трансқазақстан

F) Түркісіб

36.Қазақстандағы көлік географиясы бойынша дұрыс қатарды сәйкестендіріңіз

A.Қазақстандағы жалғыз "метрополитен" жұмыс жасайтын қала	1.Алматы
B.Қазақстандағы өзен көлігі жүретін негізгі өзен	2.Астана
	3.Ертіс
	4.Есіл

- A) A-2
- B) A-1
- C) B-3
- D) B-2
- E) B-4
- F) A-3

37. Көлік географиясы бөлімін сәйкестендіріңіз

A. Бірнеше мемлекеттер арасындағы аса маңызды ірі автокөлік, теміржол жолдары	1. Магистраль
B. Өндіріске жаңа технологиялар мен техниканы енгізуді не деп атаймыз	2. Тракт
	3. Инновация
	4. Инфрақұрылым

- A) A-3
- B) B-1
- C) A-1
- D) A-4
- E) B-2
- F) B-3

38. Жерді қашықтықтан зерделеу бөлімін сәйкестендіріңіз

A. АҚШ-тың ғарыш аппараты	1. Landsat-1
B. Ресейдің ғарыш аппараты	2. FY-1
	3. Метеор
	4. ГОМС

- A) A-1
- B) B-3
- C) B-4
- D) B-2
- E) A-2
- F) A-3

39. Жерді қашықтықтан зерделеу бөлімін сәйкестендіріңіз

A. Алғашқы суретті әуе шарынан жасаған	1. Новак Джокович
B. Аэронавтика және ғарышқа ұшу саласында зерттеулер жасау үшін құрылған агенттік	2. Гаспар Надар
	3. NASA
	4. Interpol

- A) A-4
- B) B-1
- C) A-2
- D) B-3
- E) A-1
- F) B-4

40.Мұхиттардағы ағыстар бөлімін сәйкестендіріңіз

A.Су бетіне көтерілген толқынның жоғары бөлігі	1.толқынның жалы
В.Атлант мұхитының ағысы	2.толқынның биіктігі
	3.Куросио
	4.Канар

- A) A-1
- B) B-4
- C) A-2
- D) A-3
- E) B-3
- F) B-2

10-нұсқа

1.Жылы ағысты белгіле

- A) Батыс Желдер
- B) Бенгель
- C) Сомали
- D) Гвиней

2.Тынық мұхитындағы Гольфстрим ағысының аналогы?

- A) Шығыс -Австралиялық
- B) Солтүстік Тынық
- C) Калифорния
- D) Куросио

3.1908 жылы жарық көрген "Арал теңізі" еңбегінің авторы

- A) Семенов
- B) Берг
- C) Краснов

D) Мушкетов

4.Сәтбаевқа қатысты дұрыс тұжырым

A) "Қазақстанның қысқаша гидрографиялық очеркі" еңбегін жазды

B) Формациялық металлогендік талдау әдісін енгізді

C) "Орынбор топографиясы" атты еңбегін жазды

D) 1887 жылы Верныйдағы жер сілкінісінің себептерін зерттеді

5.Оңтүстік Америка мен Отты жер аралын бөліп жатқан бұғаз

A) Беринг

B) Дрейк

C) Магеллан

D) Колумб

6.Ұзындығы 12 км-ге созылып жатқан бұғаз

A) Мозамбик

B) Магеллан

C) Гибралтар

D) Беринг

7. Жалайридың географиялық мазмұндағы кітабы

A) Жылнамалар жинағы

B) Орынбор топографиясы

C) Үлкен сызба

D) Арал теңізі

8. Солтүстік Американың Солтүстік Мұзды мұхит алабына жататын өзені

A) Макензи

B) Колумбия

C) Колорадо

D) Теннесси

9. Шохан Уалихановтың орыс географиялық қоғамына мүше болған жыл

A) 1839

B) 1842

C) 1857

D) 1862

10. Жаңа дүние бөлігін көрсет

A) Азия

B) Африка

C) Америка

D) Еуропа

11. "Ғылымдардың шығуы" "Ғылымдардың тізбегі" атты еңбектерінің авторы

A) Қашқари

B) Әл Фараби

C) М. Дулати

D) Жалайри

12."География жөніндегі нұсқаулық" еңбегінің авторы

- A) Әл Фараби
- B) Әл Идриси
- C) Страбон
- D) Птоломей

13.Нүкте, көпбұрыш, сызық арқылы берілетін бейнелер

- A) Электрондық
- B) Векторлық
- C) Ареал
- D) Растрлық

14.Цифрлы форматқа көшіру деңгейі бойынша Қазақстанның д.ж орыны

- A) 20
- B) 30
- C) 40
- D) 50

15.Windows бағдарламасы қолданысқа берілген жыл

- A) 1987
- B) 1979
- C) 1960
- D) 1990

16.Географиялық мәліметтер мен нысандарды ұйымдастыратын бағдарламалар мен аппараттардың жиынтығы

- A) ГСК
- B) ГАЖ
- C) ГСЖ
- D) ГКП

17.Geographical information system (GIS) ұғымы қалыптасқан кезең

- A) XIX ғ. 70-жылдары

В) XX ғ. 80-жылдары

С) XXI ғ. 10-жылдары

Д) XX ғ. 40-жылдары

18.ГАЗ қызметіндегі жүретін үдерістің жүйелі реттілігі

А) байқау-түсіндіру-болжау-сипаттау-шешу-өлшеу

В) түсіндіру-байқау-өлшеу-сипаттау-болжау-шешу

С) болжау-байқау-өлшеу-сипаттау-түсіндіру-шешу

Д) байқау-өлшеу-сипаттау-түсіндіру-болжау-шешу

19.ежелгі грек ғалымдары көрсетпеген белдеу?

А) қоңыр жай белдеу

В) экваторлықбелдеу

С) полярлық белдеу

Д) тропиктік белдеу

20.Ойкумен дегеніміз

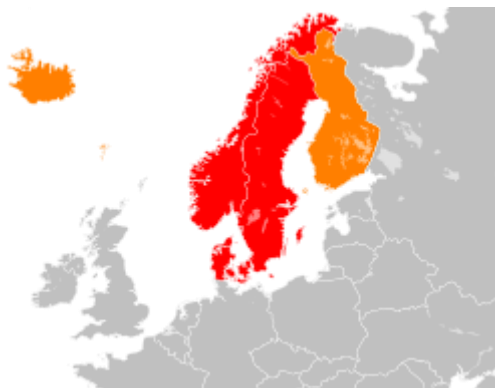
А) карта түрі

В) адам аяғы баспаған жерлер

С) жеке дара аралдар

Д) белгілі адамдар қоныстанған жерлер

21.8-11 ғасырлардағы Норманадар мекен деген аймақ

А) Аляска

В) Гренландия

С) Скандинавия

D) Франция

22.Қайырлы үміт (Жақсы үміт) мүйісі орналасқан?

A) Атлант мұхитты, Африка жағалауы

B) Атлант мұхитты Америка жағалауы

C) Солтүстік мұзды мұхиты Еуразия жағалауы

D) Үнді мұхитты Парсы шығанағы

23. Гидология саласы зеріттейді

A) Дүние жүзлік су айналымын

B) жер бетінің топырағын

C) Халықтар санын

D) магистральдарды

24. Орыс географиялық қоғамы құрылған қала

A) Вена

B) Минск

C) Санкт-Петербург

D) Мәскеу

25. Картометриялық құралдарға жатпайды

A) Циркуль

B) Шартты белгі

C) Транспортир

D) Курвиметр

Әлемнің жаңа жеті кереметі

26. Әлемнің жаңа жеті кереметіне құрметті кандидат орналасқан аймақ

- A) Африка
- B) Азия
- C) Еуропа
- D) Латын Америкасы

27. Суретте көрсетілген керемет қайда орналасқан

- A) Үндістан
- B) Бразилия
- C) Мексика
- D) Иордания

28. Тәж-Махал орналасқан қала

- A) Нью-Дели
- B) Пекин
- C) Агра
- D) Джакарта

29. Перуде орналасқан жеті кереметтің бірі

- A) Мачу-Пикчу
- B) Петра
- C) Чичен-Ица
- D) Колизей

30. Азияда орналасқан жеті керемет саны

- A) 4
- B) 5
- C) 2
- D) 3

31. Карта бетіндегі статистикалық мәліметтерді визуализациялау көмегімен беру әдістері

- A) Картодиаграмма
- B) План

C) Картограмма

D) Гистограмма

E) Диаграмма

F) Семантикалық

32.«Informatics», «Computer Science» терминдері ағылшын тілінен аударғандағы мағынасы (мағыналары)

A) деректер қоймасы

B) қолданбалы математика

C) бағдарлама құрастыру

D) операциялық жүйелерді қолдану

E) мәліметтер базасы

F) лазерлік зерттеу

33.Халықаралық қоршаған ортаны жүйелі қорғау институтының бағдарламасы (бағдарламалары)

A) ARC/INFO

B) Excel

C) ArcView

D) CorelDraw

E) ArcGis

F) барлығы дұрыс

34.Microsoft Excel-ді 1975 жылы ойлап тапқан Гарвард студенті (студенттері)

A) Даниэль Бриклин

B) Боб Френкстон

C) Стив Джобс

D) Илон Маск

E) Билл Гейтс

F) М.Тейлор

35. Визуализациялау үшін қолданылатын әдіс (әдістер)

A) 2D және 3D өлшемді карталар

- B) фотосуреттер
- C) цифрлық анимация
- D) кестелік мәліметтер
- E) көлемді бейнелер
- F) нүктелік зерттеу

36.Мұхит суларының қозғалысы бөлімін сәйкестендіріңіз

A.Ілгермелі қозғалыстар кезінде мұхит суы бастапқы қалпынан ары қарай орын ауыстыра береді.Оны.....	1.Ағыстар
B.Тербелмелі қозғалыстар кезінде мұхит сулары бір жерден екінші жерге орын ауыстырып,қайтадан бастапқы қалпына келеді.Бұл құбылыс.....	2.Толқындар
	3.Жел
	4.Тербеліс

- A) A-3
- B) A-4
- C) B-4
- D) B-1
- E) A-1
- F) B-2

37.Солтүстік Америка материгі ақпараттарын сәйкестендіріңіз

A.Дүниежүзіндегі ең үлкен әрі терең Колорадо каньонының тереңдігі	1.1600м
B.Солтүстік Америка жағалауындағы ірі түбек	2.1800м
	3.Лабрадор
	4.Юкатан

- A) A-1
- B) B-3
- C) B-2
- D) A-4
- E) A-2
- F) B-4

38.Діндерді таралу аймағы бойынша сәйкестендіріңіз

А. Кейбір жеке елдерде таралған діндер қалай аталады	1. рулық
В. Әлемде кең таралған діндер	2. ұлттық
	3. дүниежүзілік
	4. тайпалық

- A) A-1
- B) A-2
- C) A-4
- D) B-2
- E) B-3
- F) B-2

39. Антропогендік процестер бөлімін сәйкестендіріңіз

А. Жылына қанша гектар орман жойылады	1.6 млн га
В. Антропогендік шөлейттенудің көлемі қанша	2.8 млн га
	3.10 млн км ²
	4.20 млн км ²

- A) A-1
- B) B-3
- C) B-4
- D) B-2
- E) A-4
- F) A-2

40. Қазақстанның кен орындарын сәйкестендіріңіз

А. Алюминий зауыты бар қала	1. Шымкент
В. Қазақстанның түсті металлургия орталығы	2. Павлодар
	3. Балқаш
	4. Алматы

- A) A-1
- B) A-4
- C) A-2
- D) B-3
- E) B-2
- F) B-4

Жауаптары

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	C	A	C	D	A	C	B	B	A	C	B	B	B	C	B	A	A	A	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
C	A	C	D	D	A	A	B	D	A	D	BDE	BCD	ADE	C	AE	BEF	CDE	AB	AB

2-нұсқа

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	B	A	D	D	B	C	C	C	B	A	D	B	A	D	A	C	A	C	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
C	C	B	D	A	A	A	C	A	B	E	CDE	ABC	ABC	C	EF	AB	BD	AB	AB

3-нұсқа

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	A	C	A	C	C	D	B	D	A	A	A	A	A	C	A	A	A	D	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	D	B	D	A	B	A	C	A	B	C	EF	ABC	ABC	AB	ABC	CD	CDE	AB	EF

4-нұсқа

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	C	A	B	B	C	D	A	D	C	A	C	B	C	C	C	C	B	B	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
C	D	C	A	A	A	C	A	D	A	BC	AB	AB	AE	E	BC	AB	CD	CD	AB

5-нұсқа

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	B	B	C	A	D	C	A	D	A	C	D	B	A	A	A	A	C	A	C
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	B	A	A	A	B	C	A	A	A	ACE	BCE	ABC	ABC	AB	AB	EF	BD	AB	EF

6-нұсқа

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	B	B	A	A	C	C	B	D	B	D	D	B	C	A	C	C	B	A	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	C	A	A	A	C	A	B	C	C	A	AB	AB	AB	A	DE	C	B	B	A
										B	C	C	C	B	F	D	C	C	D

7-нұсқа

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

D	B	C	A	C	C	D	B	D	C	D	A	A	A	C	B	A	B	B	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
C	D	D	B	D	B	C	A	A	A	AD	AC	C	AB	AB	AB	CD	AB	EF	AC

8-нұсқа

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	C	A	D	B	C	A	A	A	B	D	B	A	D	C	A	A	B	A	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	A	C	A	C	B	A	B	D	D	AB	ABD	ABC	ABC	A	AB	DE	BF	AE	AB

9-нұсқа

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	C	B	B	D	B	C	B	D	A	C	A	D	A	A	C	D	B	D	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	D	A	B	A	A	C	D	A	B	BCE	CDE	BE	CE	D	BC	CF	AB	CD	AB

10-нұсқа

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	D	B	B	C	C	A	A	C	C	B	D	B	D	A	B	B	D	D	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
C	A	A	C	B	A	B	C	A	D	AC	BCD	AC	AB	ACE	EF	AB	BE	AB	CD